

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุขภาพจิต นับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อทุกประเทศ เพราะเป็นตัวทำลายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ประเทศไทยก็เคยประสบปัญหาด้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะภูมิภาคแถบทางภาคเหนือที่เป็นป่าเขา สลับซับซ้อน มีความขัดแย้งของชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน ก็เป็นความตัวเร่งและปัจจัยที่เอื้อให้ปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นได้ ทำให้ประเทศไทยดูเหมือนเป็นแหล่งแพร่ยาเสพติดที่สำคัญในสายตาชาวโลกเรื่อยมา

การแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติดของประเทศไทย ก็ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาประการหนึ่งที่ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่สำเร็จโดยเร็วและมีความยั่งยืน คือตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มักจะถูกมองว่าผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาก็คือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ประชาชนเป็นเพียงผู้รับผลหรือเป็นเพียงผู้ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนการแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งในทางปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะนี้ มักจะไม่ประสบความสำเร็จ หรือถ้าสำเร็จก็มักจะไม่ยั่งยืน หรือเป็นการหยุดยั้งปัญหาเป็นการชั่วคราว แต่เมื่อใดที่รัฐขาดความสนใจหยุดดำเนินการปัญหานั้นก็จะเกิดขึ้นอีก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ที่กว้าง และมีทัศนคติว่าเป็นเรื่องของทางราชการไม่ใช่เรื่องของประชาชน หรือชุมชนที่จะต้องรับผิดชอบ และไม่ได้ตระหนักว่าเป็นภัยอันตรายร้ายแรงที่จะส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน และเห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล อันธพาล และเหล่ามิจฉาชีพ ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยจึงไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหายาหรือจะต้องร่วมมือดำเนินการแต่อย่างใด จึงทำให้ปัญหายาเสพติดของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมาตลอด ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชน หมู่บ้าน ตำบล เป็นปัญหาสังคมที่เกิดจากปัญหาพื้นฐานของครอบครัวและชุมชนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าทางด้านสังคม โดยเฉพาะการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ฉะนั้นการแก้ไขปัญหายาจำเป็นต้องลดความต้องการ อีกทั้งต้องตัดวงจรที่ไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาสู่ชุมชน โดยกระบวนการและการกระทำอย่างอดทนต่อเนื่องและด้วยความเสียสละของคนในชุมชนเอง เจ้าหน้าที่ของรัฐมีข้อจำกัดในเรื่องกำลังคนและงบประมาณ ไม่สามารถลงไปควบคุมดูแล หรือจัดการทุกพื้นที่พร้อมกันอย่างต่อเนื่องได้ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ใช่ผู้ที่ต้องเผชิญกับปัญหาและได้รับความเสียหายโดยตรงจิตสำนึกหรือความอดทน และการทุ่มเทเสียสละจึงอาจจะไม่เพียงพอต่างจากชุมชนซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับปัญหาและเป็นผู้ประสบความเดือดร้อนจากปัญหานั้นโดยตรง จึงสามารถทำให้เกิดความรู้ที่กว้างและทุ่มเทในการแก้ปัญหาได้มากกว่า

ต่อมารัฐบาลภายใต้การนำของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายที่เป็นวาระแห่งชาติ 3 ประการ คือการแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาอาชญากรรม จึงได้ประกาศสงครามต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดโดยการกำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้เป็นเรื่องที่ทุกส่วนราชการต้องให้ความสำคัญ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน” ระดมพลังจากทุกหมู่เหล่าทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชนและศาสนา เพื่อร่วมดำเนินการทุกวิถีทางในการต่อต้าน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สถานประกอบการ นับเป็นแหล่งหนึ่งที่ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด การใช้ยาเสพติดของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการเป็นปัจจัยที่เหนี่ยวรั้งความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จในการประกอบการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของประเทศ รัฐบาลจึงมุ่งเน้นให้สถานประกอบการเป็นพื้นที่เป้าหมายหนึ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาทั้งด้านการปราบปราม การป้องกัน และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในสถานประกอบการ โดยแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนนายจ้าง ลูกจ้างของสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้งานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐม มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานประกอบการของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐม ที่ได้ดำเนินการโดยสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตลอดจนข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในระยะต่อไป

1.3 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาจะศึกษาใน 2 ช่วงเวลา คือ

1.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา สถานการณ์ด้านยาเสพติด และการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาในจังหวัดนครปฐม ตั้งแต่ปี 2545

1.3.2 การดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐม ที่ได้ดำเนินการโดยสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ในปี 2546 - 2548 จำนวน 2 กิจกรรม คือ

(1) การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็ง ให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ

(2) การรับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One ในสถานประกอบการ

โดยนำเสนอนโยบายและแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งในระดับกระทรวงและจังหวัด ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐมต่อไป

วิธีการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารเป็นหลัก (Documentary Rescach) ประกอบกับการที่ ได้รับประสบการณ์ตรงที่ได้มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านยาเสพติดของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาในเรื่องยาเสพติดทั้งในระดับกระทรวงและจังหวัด อีกส่วนหนึ่งได้ค้นคว้าจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ เอกสารวิจัยประกอบ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานจังหวัดนครปฐม และจังหวัดนครปฐม ใช้เป็นฐานข้อมูลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างถาวรและยั่งยืน

บทที่ 2

นิยามศัพท์ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ จังหวัดนครปฐม ” ขอเสนอนิยามศัพท์ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 นิยามศัพท์

2.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติด โดยสรุปในเรื่อง

2.2.1 ความหมาย

2.2.2 ประเภท

2.2.3 รูปลักษณ์หรือลักษณะ

2.2.4 การเสพ การติด อาการของผู้เสพ ผู้ติด

2.2.5 ผลกระทบที่เกิดจากปัญหายาเสพติด

2.2.6 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.3 แนวคิดในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

จากการตรวจเอกสารขอเสนอรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

2.1 นิยามศัพท์

ในการศึกษาครั้งนี้ขอใช้คำนิยามศัพท์ดังนี้

ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะเป็นวิธีรับประทาน คม สูบ ฉีดหรือโดยวิธีการใด ๆ ทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจ และเสพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

สถานประกอบการ หมายถึง โรงงานที่มีกระบวนการและขั้นตอนการผลิต เพื่อให้ได้สินค้า หรือผลิตภัณฑ์ออกมา และสถานที่ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจในเชิงพาณิชย์ที่มีการจ้างงาน ประกอบด้วย นายจ้าง/ลูกจ้าง

ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ หมายถึง ผู้นำในสถานประกอบการที่มีหน้าที่ประสานงานทุกฝ่ายให้มาร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

ผู้ใช้แรงงาน หมายถึง บุคคลซึ่งทำงานในสถานประกอบการไม่ว่าจะในลักษณะประจำหรือชั่วคราว รวมถึงลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานด้วย

2.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติด

2.2.1 ความหมายของยาเสพติด

ความหมายโดยทั่วไป หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ของธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายซ้ำๆ กันแล้ว ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดๆ เป็นช่วงระยะๆ หรือนานติดต่อกันก็ตามจะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของสารนั้น ทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกายและอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้สุขภาพของผู้เสพนั้นเสื่อมโทรมลง ประการสำคัญ เมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพและจะมีอาการผิดปกติทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกายเมื่อไม่ได้เสพ

องค์การอนามัยโลก (อ้างถึงใน สุกิตติ, 2547 : 16) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายถึง ยา หรือสารเคมีที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสพ ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม มีอาการผิดปกติหรือทรมานเมื่อขาดยา สารบางอย่างที่เป็นยาเสพติดอาจไม่ทำให้เกิดอาการขาดยาทางร่างกาย แต่เป็นยาเสพติดทางจิตใจ ได้แก่ บุหรี่ เหล้า ฝิ่น ซึ่งหากไม่ได้เสพจะมีอาการหงุดหงิด โมโห ฉุนเฉียว กระวนกระวาย อารมณ์ไม่แจ่มใส จิตใจขุ่นข้อง

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 “ยาเสพติดให้โทษ” หมายถึง ยา หรือ สารเคมี หรือวัตถุชนิดใดๆ หรือพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีกิน ดม สูบ หรือ ฉีดแล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจ ในลักษณะสำคัญ ดังนี้

- (1) ต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ
- (2) มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อย่างรุนแรง ตลอดเวลา
- (3) เมื่อถึงเวลาเสพแต่ไม่ได้เสพ จะทำให้เกิดอาการขาดยา
- (4) สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรม

2.2.2 ประเภทของยาเสพติด

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่เป็นประ โยชน์ทางการแพทย์ เช่น เฮโรอีน (Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) แอลเอสดี (LSD) เอ็คซ์ตาซี (Ecstasy)

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น (Opiums) มอร์ฟีน (Morphine) โคเคนหรือโคคาอีน เมทาโดน (Meitadone)

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษ ที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสม อยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเคอีน ผสมอยู่

ประเภทที่ 4 สารเคมี ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อะเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) อะเซทิลคลอไรด์ (Acetylchloride) เอทิลิดีนไดอะเซเตต (Ethylidenediacetate) ไลเซอร์จิก อาซิก (Lysergic Acid)

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษ ที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น พืชกัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น ฟางฝิ่น พืชเห็ดขี้ควาย)

จำแนกตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทแบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. ประเภทกดประสาท ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน โคเคน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาแก้ปวดประสาท เครื่องดื่มมีเมาทอกษนิค สารระเหย เช่น ทินเนอร์ แล็กเกอร์ น้ำมันเบนซิน กาว เป็นต้น มักพบว่าผู้เสพยาเสพติดมีร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง อ่อนเพลีย ฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย

2. ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า ยาอี กระท่อม โคเคน มักพบว่าผู้เสพยาจะมีอาการหงุดหงิด กระวนกระวาย จิตสับสนหวาดระแวง บางครั้งมีอาการคลุ้มคลั่งหรือทำในสิ่งที่คนปกติไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง หรือฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

3. ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี และเห็ดขี้ควาย เป็นต้น ผู้เสพยาจะมีอาการหลอนประสาท ฝันเพื่อง เห็นแสงสีวิจิตรพิศดาร หูแว่ว ได้ยินเสียงประหลาดหรือเห็นภาพหลอนที่น่าเกลียด น่ากลัว ควบคุมตัวเองไม่ได้ และต่อมาจะเป็นโรคจิต

4. ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน คือทั้งกระตุ้น กด และหลอนประสาทร่วมกัน ได้แก่ กัญชา ผู้เสพมักมีอาการหวาดระแวง ความคิดสับสนเห็นภาพลวงตา หูแว่ว ควบคุมตัวเองไม่ได้และป่วยเป็นโรคจิตได้

2.2.3 รูปลักษณ์หรือลักษณะ ของยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ขอบิบายพอสังเขป ดังนี้

ฝิ่น (Opium) หมายถึง สารประกอบชนิดหนึ่งซึ่งได้จากยางของผลฝิ่น ในเนื้อฝิ่นมีสารเคมีผสมอยู่มากมายประกอบด้วย โพรตีน เกลือแร่ ยางและกรดอินทรีย์ เป็นแอลคาลอยด์ (Alkaloid) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ฝิ่นเป็นยาเสพติด

มอร์ฟีน (Morphine) หมายถึง แอลคาลอยด์ (Alkaloid) ของฝิ่น เป็นตัวการที่ทำให้ฝิ่นมีฤทธิ์เดชแห่งความมึนเมา

เฮโรอีน (Heroin) หมายถึง สารเคมีที่ได้จากการสังเคราะห์ระหว่างมอร์ฟีนกับสารเคมีบางชนิด เช่น อะเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) หรือ อะเซทิลคลอไรด์ (Acetyl chloride) หรือ เอทิลิดีนไดอะเซเตต (Ethylidene diacetate) เฮโรอีนออกฤทธิ์แรงกว่ามอร์ฟีนประมาณ 4-8 เท่า

สารระเหย (Inhalant) หมายถึง สารที่ได้จากขบวนการสกัดน้ำมันปิโตรเลียม มีลักษณะเป็นไอ ระเหยได้ในอากาศ

โคเคน (Cocaine) หมายถึง สารที่สกัดได้จากใบของต้นโคคา โดยในใบโคคาจะมีโคเคนอยู่ประมาณ 2 %

กระท่อม (Kratom) หมายถึง พืชเสพติดชนิดหนึ่ง เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีแก่นเป็นไม้เนื้อแข็ง ใช้ส่วนของใบในการเสพ

ยาบ้าหรือยาม้า (Amphetamine) เป็นชื่อที่เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมีประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine) สารประเภทนี้แพร่ระบาดอยู่ 3 รูปแบบ คือ แอมเฟตามีนซัลเฟต เมทแอมเฟตามีน และเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์

2.2.4 ลักษณะการติดยา อาการของผู้เสพ ผู้ติดยา

ยาเสพติดบางชนิดก่อให้เกิดการติดได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ แต่ยาเสพติดบางชนิดก็ก่อให้เกิดการติดทางด้านจิตใจเพียงอย่างเดียว

การติดยาทางกาย เป็นการติดยาเสพติดที่ผู้เสพมีความต้องการเสพอย่างรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เมื่อถึงเวลาเสพแล้วไม่ได้เสพจะเกิดอาการผิดปกติอย่างมาก ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเรียกว่า “อาการขาดยา” เช่น การติดฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เมื่อขาดยาจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน หาว น้ำมูก น้ำตาไหล นอนไม่หลับ เจ็บปวดร่างกาย เป็นต้น

การติดยาทางใจ เป็นการติดยาเสพติดเพราะจิตใจเกิดความต้องการ หรือเกิดการติดเป็นนิสัย หากไม่ได้เสพร่างกายจะไม่เกิดอาการผิดปกติ หรือทรมานแต่อย่างใด จะมีบ้างก็เพียงเกิดอาการหงุดหงิดหรือกระวนกระวายใจเท่านั้น

อาการติดยาเสพติด ผู้เสพอาจมีลักษณะและความประพฤติน่าสังเกตเห็นได้ ดังนี้

อาการของผู้เสพยาบ้า ผู้เสพอาจจะไม่เกิดอาการเสพติดในครั้งหรือสองครั้งแรกที่เสพ เหมือนเช่นการเสพเฮโรอีน แต่เมื่อใช้ไปเป็นระยะเวลาาน จะทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมลง เนื่องจากร่างกายไม่ได้รับการพักผ่อน และยังไปทำลายระบบประสาทอีกด้วย การสังเกตอาการของผู้ติดยาสามารถสังเกตได้ดังนี้

- อาการทางร่างกาย ผู้ป่วยมักจะผอมลง น้ำหนักลดโดยเฉพาะรายที่ใช้มากและใช้มาเป็นเวลานาน การดูแลความสะอาดร่างกายมักจะลดลง มีการเคลื่อนไหวเพิ่มมากขึ้น เช่น แขนขา ใบหน้า บางรายชอบกัดคราม บางรายไม่อยู่นิ่งเดินไปเดินมา

- อาการทางจิตใจ และอารมณ์ เวลาไม่ได้รับยา มักจะมีความซึมเศร้าหรือหงุดหงิดง่ายอุปนิสัยเปลี่ยนไป เช่น จากเป็นคนเรียบร้อย เชื้อพังกลายเป็นคนก้าวร้าว หงุดหงิดโมโหง่าย

อาการของผู้เสพหรือติดฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ผู้ที่เสพยาเสพติด ประเภทนี้ จะมีลักษณะที่พบ ได้ชัด คือ ร่างกายซูบซีดผอมเหลือง นัยน์ตาเหลืองซีด ม่านตาหรี่ไม่กล้าสู้แสง ริมฝีปากเขียวคล้ำ ง่วงเหงาหาวนอนตลอดเวลา และส่วนใหญ่จะมีอาการเฉเมยต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพการณ์ของตัวเอง

หลายคนกลายเป็นคนฟุ้งซ่าน เกียจคร้าน หรือไม่อารมณ์เปลี่ยนแปลง ถ้าสังเกตตามร่างกายอาจพบร่องรอยบางอย่าง เช่น จมูกแดง มีผดผื่นตามจมูก (ถ้าสูดเฮโรอีนผง) มีรอยเข็มค้ำในท้องแขน (ถ้าฉีดเฮโรอีนเข้าเส้น) มักจะใส่เสื้อแขนยาว เพื่อปกปิดร่องรอยการฉีด ยาบริเวณแขน หรือหลังมือทั้งสองข้าง และ หลังจากใช้เฮโรอีนแล้ว จะมีอารมณ์ดีขี้มง่าย ครั่นเครง ปากหวาน ถ้าใช้มากอาจนั่งสับปะรงก นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์การเสพ เช่น กล้องฝิ่น ก้อนฝิ่นดำ ผงสีขาวในถุงในแคปซูล ซ้อนคียบ กระบอกและเข็มฉีดยา ฯลฯ ซุกซ่อนอยู่ตามที่ปกปิดมิดชิด

อาการของผู้เสพหรือติดยาหลอนประสาท ผู้เสพติดมันจะนอนหรือนั่งสลิ้มสลิ้ม บางรายมีอาการเปลี่ยนแปลงทางด้านสายตาการรับรู้และการสัมผัส ทำให้กลายเป็นคนขี้ตระหนกตกใจ หวาดกลัว นอกจากนี้ยังมีน้ำลายออกมาก ฝ่ามือมีเหงื่อออก อารมณ์และนิสัยเปลี่ยนแปลงจากเดิมจนเห็นได้ชัด

อาการของผู้เสพหรือติดกัญชา ผู้เสพติดมักมีความคิดเลือนลอย สับสน อ่อนไหวจากควบคุมตัวเองไม่ได้ บางครั้ง แสดงอาการแปลกๆเพราะการรับรู้ภาพผิดปกติ บางรายที่เสพมากๆอาจมีอาการตื่นเต้น กระสับกระส่ายตลอดเวลา กล้ามเนื้อสั่น มือเท้าเย็น และหายใจขัดบ่อยๆ ในที่ส่วนตัวอาจพบว่าผู้เสพซุกซ่อนป้องกันกัญชา หรือซุกซ่อนบุหรี่ ที่มีมวนบุหรี่ปูทรงผิดแปลกจากปกติ เช่น มวนหนาขึ้น กระดาษมีสีน้ำตาลเกือบขาว กระดาษมวนยับ (ไม่เรียบ) ปลายมวนบุหรี่ยี่งสองข้างจะถูกพับไว้ ใส่ในมวลงบุหรี่ยี่งจะมีสีเขียวว่าปกติ เป็นต้น ในกรณี ที่เห็นผู้สูบบุหรี่ยี่งที่ซุกใส่กัญชา จะได้กลิ่นเหม็นเหมือนหญ้าหรือเชือกไหม้ไฟ

อาการของผู้เสพหรือติดสารระเหย ผู้เสพติดจะมีกลิ่นสารระเหยทางลมหายใจ และตามเสื้อผ้า มักง่วงเหงาหาวนอน ขาดสติสัมปชัญญะ มีอาการเหมือนคนเมาเหล้า พูจจ้ออ้อแอ้ เดินโซเซ น้ำมูกไหล มักมีแผลในปาก ในที่ส่วนตัว อาจพบภาชนะ หรือวัสดุใส่สารระเหยซุกซ่อนไว้ หากพบขณะ กังเสพอาจเห็นที่นิ้วมือมีผ้าสำลีซึ่งซุกสารระเหยพันอยู่และผู้เสพยกนิ้วนั้นขึ้นสูดดมอยู่ตลอดเวลา หรืออาจพบว่า กำลังดมถุงพลาสติกที่ใส่สารระเหย

2.5 ผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเสพติด

อำนาจ มากทรัพย์ (2546 : 15-18) ได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากปัญหาเสพติดว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ “เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลาย” ต่อประเทศชาติ ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวมดังนี้

ผลกระทบต่อตัวบุคคล

1) ยาเสพติดทุกชนิด จะมีผลโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพและสุขภาพอนามัย กรณีผู้ใช้ยาเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่งจะมีโอกาสติดและแพร่เชื้อเอชไอวีร้อยละ 50 นอกจากนี้ด้วยบางตัว เช่น แอมเฟตามีน หากมีการใช้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวจะส่งผลกระทบต่อระบบจิตประสาทส่วนกลาง และการ

ทำงานของสมอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก และเยาวชน ทำให้ผู้เสพมีความสับสน กังวลใจและนอนไม่หลับ รวมถึงพฤติกรรมความรุนแรงต่าง ๆ

2) ผู้ติดยาจะไม่ได้รับการยอมรับ และถูกจำกัดสิทธิทางกฎหมายในการสมัครเป็นผู้แทนหรือสมาชิกทางการเมือง รวมทั้งการเข้ารับราชการ

3) ผู้ใช้สารเสพติดที่เป็นผู้ใช้แรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ขับขีรถบรรทุกและผู้ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมักปฏิบัติงานด้วยความประมาทก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุที่นำไปสู่ความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งผู้ใช้แรงงานนอกจากจะได้รับผลร้ายทางร่างกายและจิตใจจากการใช้ยาเสพติดต่าง ๆ โดยตรงแล้ว ยังอาจถูกไล่ออกจากงานได้เนื่องจาก ไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ฝ่าฝืนระเบียบของสถานประกอบการ ครอบครัวยังคงต้องพลอยได้รับความเดือดร้อนอีกด้วย และที่สำคัญผู้ใช้แรงงานที่ใช้ยาเสพติดยังเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมกับบุตรหลานในครอบครัวของผู้ใช้แรงงานเอง

ในส่วนของผู้ประกอบการย่อมได้รับผลเสียหายโดยตรงจากการใช้ยาเสพติดของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการของตนเองดังนี้

1. ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้แรงงานลดลง
2. ผลผลิตลดลง
3. เกิดอุบัติเหตุในการทำงานและความเสียหายอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ
4. เพิ่มค่าใช้จ่ายในการชดเชยความเสียหาย
5. เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลอาการเจ็บป่วยทั่วไปที่เกิดจากการเสพยาเสพติด
6. ปัญหาความขัดแย้งในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน
7. ปัญหาโจรกรรมทรัพย์สินในสถานประกอบการ
8. ปัญหาการเพิ่มภาระการบริหารงานบุคคลอันเนื่องมาจากผู้ใช้แรงงานมีปัญหาการใช้ยาเสพติด
9. ปัญหาภาพพจน์ขององค์กรที่มีปัญหาเสพยาเสพติด

ผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม

1) ครอบครัวที่มีผู้ติดยา มักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาในทุกด้าน นำไปสู่ความยุ่งยากและความขัดแย้งแตกแยกและสิ้นเปลืองในการแก้ปัญหา

2) ปัญหาเสพยาเสพติดได้ก่อให้เกิดความหวาดระแวงจากประชาชน และสังคมในวงกว้าง เนื่องจากเกรงว่าบุตรหลานจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือถูกประทุษร้ายจากผู้เสพยาที่มีอาการผิดปกติทางจิต

3) ผู้ติดขามักก่อให้เกิดอาชญากรรมต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุข การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิต และทรัพย์สิน การพนัน และอาชญากรรมต่างๆ

4) สำหรับผู้ค้า และผู้เสพซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อถูกจับกุมและดำเนินการทางกฎหมาย จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกภายในครอบครัวได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม

ผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ

1) คติยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นภาระต่องานด้านกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบตั้งแต่ในระดับตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ และการคุมประพฤติ นำไปสู่การปรับปรุงกฎหมาย การขยายงาน ขยายอัตรากำลังและขอผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น และการก่อสร้างสถานที่รองรับ ซึ่งมีผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายของรัฐที่เพิ่มสูงและทำให้การดำเนินคดีด้านอื่นๆ เกิดความล่าช้า

2) นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดได้ก่อให้เกิดการทุจริต ลอว์รี่ชั่น โดยเฉพาะการทุจริตต่อหน้าที่ การรับสินบน การกลั่นแกล้งรีดไถ แสวงหาผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดซึ่งทำให้ประชาชนและสังคมเกิดความไม่ศรัทธา และเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และการคลังของประเทศ

1) การผลิตและการค้ายาเสพติด จัดเป็นกลุ่มธุรกิจและเศรษฐกิจนอกกฎหมายที่ไม่ก่อให้เกิดการผลิต แม้ว่าการค้ายาเสพติดบางส่วนจะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และสร้างรายได้เมื่อมีการค้าขาย แต่ก็ยังเป็นรายได้สำหรับคนบางกลุ่มที่กระทำความผิดกฎหมาย และเอารัดเอาเปรียบสังคม

2) ปัญหายาเสพติดทำให้รัฐบาลต้องทุ่มเทงบประมาณจำนวนมากเพื่อใช้ในการป้องกันปราบปราม บำบัดรักษาและฟื้นฟู แทนที่ให้นำไปใช้ในการดำเนินการด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็น เช่น การศึกษา การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ

3) ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ เพราะทำให้ภาครัฐ ภาคเอกชนต้องสูญเสียทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็นรวมทั้งกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์เพราะยาเสพติดมีส่วนทำลายพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสมองของแรงงานที่จะเป็นพลังของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคนวัตกรรมใหม่ที่ต้องการความรู้และพลังปัญญาเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ

ผลกระทบต่อความมั่นคงและชื่อเสียงของประเทศ

1) ผลสำรวจของสำนักวิจัยเอแบค ระหว่าง 1-4 พฤศจิกายน 2542 พบว่าประชาชนร้อยละ 31.7 เห็นว่ายาเสพติด เป็นปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศโดยมีความสำคัญเป็นอันดับ 2 รองจากปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของชาวต่างชาติ สาเหตุเนื่องจากปัญหายาเสพติดได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม

และการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งผลิตยาเสพติด

2) การแพร่ระบาดของยาเสพติด จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศไทย ไม่เป็นที่ไว้วางใจของนานาชาติในด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินทำให้ไม่กล้าเข้ามาท่องเที่ยวหรือลงทุนทางการค้า และธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ประเทศคู่แข่งฉวยโอกาสในการโจมตีประเทศไทย

2.2.6 กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับยาเสพติด

กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับยาเสพติดที่สำคัญ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กฎหมายเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

1.1 พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปี พ.ศ. 2519 ฉบับที่ 3 (แก้ไข) พ.ศ. 2543

1.2 พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ปี พ.ศ. 2534

1.3 พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545

2. กฎหมายเกี่ยวกับมาตรการในการควบคุมยาเสพติด วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท สารระเหย และเคมีภัณฑ์ ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด

2.1 พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

2.2 พ.ร.บ. วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518

2.3 พ.ร.ก. ป้องกันกรใช้สารระเหย พ.ศ. 2533

2.4 พ.ร.บ. ควบคุมโคคาอีน พ.ศ. 2495

2.5 พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

3. กฎหมายว่าด้วยมาตรการเฉพาะด้าน

3.1 พ.ร.บ. พื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2534

3.2 พ.ร.บ. พื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

4. ระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง

4.1 เงินสินบนและเงินรางวัลคดียาเสพติด และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลคดียาเสพติด พ.ศ. 2547 ที่แก้ไขใหม่

4.2 การแต่งตั้งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

4.3 จับ ยึด และตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

4.4 ประสานคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

4.5 ป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4.6 ระเบียบ คตส. ว่าด้วยกองทุนป้องกันและปราบปรามฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546

สำหรับกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ คือ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปี พ.ศ. 2519 ฉบับที่ 3 (แก้ไข) พ.ศ.2543 ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สถานประกอบการ ความหมายที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดประเภทสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ฉบับที่ 3 (แก้ไข) พ.ศ.2543 (มาตรา 13 ทวิ) หมายถึง สถานที่ที่ซึ่งใช้ในการประกอบธุรกิจ 6 ประเภท คือ

1. สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (ปั้มน้ำมัน) ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจต่าง ซึ่งอยู่ในความควบคุม ดูแล หรืออาศัยสิทธิของเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการ
2. สถานบริการที่บรรจุก๊าซให้แก่ยานพาหนะ (ปั้มน้ำมัน)
3. สถานบริการ ได้แก่ สถานเดินร่ำ ร่ำวง ร่องเง็งประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีหญิงพาดเนอร์ บริการ สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือ เครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีหญิงบำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อน หลับนอน หรือบริการนวดให้แก่ลูกค้า สถานอาบน้ำ นวดหรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง
4. ที่พักอาศัยในเชิงพาณิชย์ที่ให้ผู้อื่นเช่า อันได้แก่หอพัก อาคารชุด เกสต์เฮ้าส์
5. สถานที่ที่ได้จัดไว้ให้มีการเล่นบิลเลียด สนุกเกอร์ ซึ่งเก็บค่าบริการจากผู้เล่น
6. โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ตามประกาศฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ไว้ 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก มาตรการเกี่ยวกับตัวบุคคล ได้กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ควบคุม สอดส่องและดูแลพนักงานของตน และบุคคลภายนอกไม่ให้กระทำ หรือมีส่วนร่วมกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดใน หรือบริเวณสถานประกอบการ
2. พิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่ไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดเข้าเป็นพนักงาน และจัดอบรมพนักงานให้มีความเข้าใจในการป้องกันการใช้ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ
3. จัดทำบันทึกประวัติของพนักงานไว้ประจำสถานประกอบการ โดยบันทึกประวัตินี้อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ สกุล เลขบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ และภูมิลำเนาของพนักงาน
4. ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการแจ้งการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และอำนวยความสะดวกกับเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย

ส่วนที่ 2 มาตรการเกี่ยวกับสถานที่ ได้กำหนดให้สถานประกอบการต้องติดป้ายหรือประกาศเตือนเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีข้อความที่ชัดเจน เห็นได้ง่าย ติดไว้ที่สถานประกอบการ ดังนี้

(1) เตือนเกี่ยวกับพิษภัยหรืออันตรายโทษตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งบังคับขนาดอักษรไว้ 2 ขนาดตามประเภทของสถานประกอบการ คือ

- กว้างไม่น้อยกว่า 4 ซม. และสูงไม่น้อยกว่า 7 ซม. สำหรับปั้มน้ำมัน ปั้มน้ำร้อน และโรงงาน

- กว้างไม่น้อยกว่า 2 ซม. และสูงไม่น้อยกว่า 3 ซม. สำหรับสถานบริการ หอพัก อาคารชุด เกสเฮ้าส์ และสถานที่จัดให้มีการเล่นบิลเลียด สนุกเกอร์

(2) การปฏิบัติตามกฎหมาย คือ “สถานประกอบการนี้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด”

5. ปฏิบัติตามหนังสือเตือนของเลขาธิการ ป.ป.ส. คือ

5.1 กำหนดความรับผิดชอบของสถานประกอบการ

- ถูกปรับตั้งแต่ 10,000 – 50,000 บาท

- ถูกปิดชั่วคราวสถานประกอบการ หรือถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบการครั้งละไม่เกิน

15 วัน

5.2 การปิดชั่วคราวหรือพักใช้ใบอนุญาตประกอบการ

- การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยคณะกรรมการกึ่งนกรองการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการในเขตจังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่

- การพิจารณาวินิจฉัย และคำสั่งโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ซึ่งเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการ มีโอกาสชี้แจงหรือพิสูจน์การใช้ความระมัดระวังของตนได้

- การแจ้งคำสั่ง โดยเลขาธิการ ป.ป.ส. แจ้งให้หน่วยงานซึ่งควบคุมการประกอบธุรกิจ ของสถานประกอบการถือปฏิบัติตามคำสั่ง และประสานอนุกรรมการกึ่งนกรองการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการทราบคำสั่ง

2.3 แนวคิดในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น มีทฤษฎีและแนวคิดที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผล โดยต้องมีการนำมาปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และต้องแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่าย

แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดปรากฏขึ้นในการประชุมระดมความคิดกำหนดแนวทางเพื่อชนะยาเสพติดเมื่อวันที่ 10 - 11 มีนาคม 2544 ที่จังหวัดเชียงราย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด , 2544 : 32) พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวในที่ประชุมว่า “เราจะใช้ยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า พลังแผ่นดิน พระเจ้าอยู่หัวของเราทรงพระนามว่า ภูมิพล แปลว่า พลังของแผ่นดิน เราจะใช้พลังครั้งนี้มาช่วยทำให้บ้านเมืองหลุดพ้นจากภาวะวิกฤติ”

นายแพทย์ประเวศ วะสี : 2544 (อ้างถึงใน พงษ์ศิริ : 2546 , 24) ได้ให้ความหมายของพลังแผ่นดิน และกลไกขับเคลื่อนพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะปัญหา ยาเสพติด ในสารถึงนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 1 ว่าพลังแผ่นดินเกิดจากการผนึกกำลังของพลังทั้ง 5 ได้แก่

1. พลังทางสังคม เกิดจากการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ ของคนไทยในทุกพื้นที่ ทุกองค์กรและทุกเรื่อง
2. พลังวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นรากฐานของสังคม ต้องมาสร้างพลังแผ่นดิน
3. พลังศีลธรรม สังคมที่ปราศจากศีลธรรมไม่มีพลัง นี่คือนิยามของความถูกต้อง
4. พลังของการจัดองค์กร (Organization) ประเทศไทยขาดการจัดองค์กรที่ดี จึงไม่มีพลังทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน การศึกษา และศาสนา
5. พลังทางปัญญา สังคมจะใช้ภูมิปัญญาดังเดิมอย่างเดียวไม่พอ ต้องสามารถเรียนรู้ได้

จากความหมายของพลังแผ่นดินที่นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้ให้ไว้ที่สำคัญคือ การจัดองค์กรของประเทศไทยยังไม่ดีพอ กลไกที่จะขับเคลื่อนพลังทางสังคมเป็นบทบาทหน้าที่ของทุกภาคทุกส่วนของสังคมประกอบด้วยภาคชุมชน ภาครัฐ ภาคการศึกษาและวิชาการ ภาคการศาสนา ภาคองค์กรเอกชน ภาคสื่อสารมวลชน ภาคธุรกิจและภาคความมั่นคง ซึ่งจะต้องสร้างสรรค์พลังทุกด้านให้เกิดขึ้นในองค์กรในหน่วยงาน และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม จนเกิดเป็นเครือข่ายพลังแผ่นดินเพื่อให้สามารถเอาชนะวิกฤติได้

เพื่อให้การดำเนินงานการเอาชนะยาเสพติดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไข ปัญหาอุปสรรคขัดข้องต่าง ๆ ที่ผ่านมา และบังเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว นายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 119/2544 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2544 ได้แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยกำหนดแนวทางไว้ดังนี้

(1) การปลุกพลังแผ่นดินและการป้องกัน

กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดที่จะมีต่อประเทศชาติ และบังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหา โดย

ตระหนักว่าการที่จะเอาชนะยาเสพติดได้มีใช้หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งแต่ทุกหน่วยทุกองค์กรในสังคมจะร่วมกันผนึกกำลังเป็นพลังของแผ่นดินเข้าต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดให้ได้ โดยเร็วโดยใช้มาตรการป้องกันนำการปราบปรามด้วยการดูแล และสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมคุณธรรมให้แก่สถาบันทางสังคมต่าง ๆ โดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว รวมทั้งเสริมสร้างมาตรการการป้องกันและความมั่นคงให้แก่หมู่บ้านตามแนวชายแดน

(2) การควบคุมตัวยาและสารเคมี

ตรวจสอบ ควบคุม และสกัดกั้น สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ พร้อมทั้งอุปกรณ์ในการผลิตยาเสพติดซึ่งจะออกไปสู่แหล่งผลิตที่สามารถนำไปใช้ในการผลิตยาเสพติด ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งควบคุมตัวยาหรือสารอื่นที่อาจสามารถนำมาใช้ทดแทนยาเสพติดได้

(3) การปราบปราม

พัฒนาบุคลากรทั้งทางด้านความรู้ จิตสำนึกและพลังศรัทธา ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีวิธีการ และการสนับสนุนต่างๆ ในการสืบสวนปราบปราม ตลอดจนนำมาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ใช้สิทธิรอน และทำลายเครือข่ายการผลิต นายทุน ผู้ค้ารายใหญ่ ผู้มีอิทธิพล ผู้สมคบ ผู้ขน ผู้ค้ารายกลางและรายย่อย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเฉียบขาด

(4) การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ทำลายโครงสร้างของปัญหาเสพติด โดยตัดวงจรของยาเสพติดด้วยการแยก ผู้เสพติด ออกมาบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งโดยระบบสมัครใจและระบบบังคับ ตลอดจนจัดให้มีระบบการติดตาม ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูเพื่อสามารถกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน และดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพและการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของทางราชการ เอกชน และประชาชน เพื่อให้ผู้เสพติดมีโอกาสได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพอย่างทั่วถึง

(5) การข่าว

จัดและพัฒนางานด้านการข่าว การประสานการข่าว และการปฏิบัติการด้านการข่าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ให้เป็นระบบ สามารถสนับสนุนการปราบปราม โดยเฉพาะการปราบปรามการลักลอบนำเข้าหรือส่งออกสารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ การปราบปรามเครือข่าย ผลิต นายทุน ผู้มีอิทธิพล ผู้สนับสนุน ผู้ค้ารายสำคัญ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด

(6) การอำนวยการและประสานงาน

พัฒนางานด้านการอำนวยการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน ร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งทุกส่วนของสังคมไทย โดยขจัดปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้อง

ต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป (โดยทลายกำแพงของส่วนราชการต่างๆ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด) กำหนดลักษณะพื้นที่ที่จะเข้าดำเนินการ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลได้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

(7) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

พิจารณาปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกระบวนการยุติธรรมในคดีอาชญากรรม ให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหา ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการยุติธรรม และขจัดปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดในกระบวนการยุติธรรม เป็นไปด้วยความเด็ดขาด รวดเร็ว และเป็นธรรม ตลอดทั้งเอื้ออำนวยตามนโยบายการให้ผู้เสียหายเป็นผู้ป่วย เป็นต้น

(8) ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ดำเนินการด้านการต่างประเทศ เพื่อผลักดันและกดดันให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของประเทศโดยเฉพาะ และของภูมิภาคและ ประชาคมโลก โดยรวม โดยเฉพาะการแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

(9) การวิจัย พัฒนา และติดตามประเมินผล

จัดและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย และติดตามประเมินผล แผนงาน โครงการ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างเป็นวิชาการ เพื่อพัฒนาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างมีหลักการและอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงซึ่งได้รับการวิเคราะห์อย่างเป็นวิทยาศาสตร์และเป็นระบบ

ปริชา จำปารัตน์ : 2534 (อ้างถึงใน พงษ์ศิริ 2546 :26 – 27) ได้เสนอแนวทางในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านนโยบาย ควรจะได้มีการประสานงานและจัดกิจกรรมด้านการป้องกันอาชญากรรมร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN) เพื่อเป็นการขยายผลไปสู่ระดับภูมิภาค สนับสนุนกิจกรรมด้านอาชญากรรมของหน่วยปฏิบัติทั้งภาคเอกชนและราชการให้ดำเนินโครงการหรือสอดแทรกการป้องกันอาชญากรรมในงานปกติ ควรกำหนดเป็นนโยบายหลักในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง งานป้องกันอาชญากรรมจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับงานปราบปรามและการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะระดับท้องถิ่น และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดควรเป็นผู้กำหนดทิศทางในการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมของทุกหน่วยงาน

2. ด้านมาตรการและวิธีการดำเนินงาน ควรจัดทำหลักสูตรและ โครงการป้องกันอาชญากรรมในกลุ่มของเยาวชนเพื่อบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายระดับชาติ โดยคำนึงถึงวิธีการให้การศึกษาป้องกันที่เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสภาพภูมิศาสตร์ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

เยาวชน หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษควรมีการวางแผนนโยบายให้สถานศึกษามีการป้องกันยาเสพติด ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เร่งวางแผนนโยบายและแผนดำเนินการป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบการ (Workplace) ทรัพยากรของชุมชน (Community Resources) ใช้ แนวนโยบายการแพร่ขยายทวีคูณ (Multiplier Effect) โดยการจัดตั้งแกนนำและขยายงานเพื่อเพิ่มแนวร่วม รวมทั้งกิจกรรมทางเลือก (Alternative)

3. ด้านการใช้สื่อเพื่อป้องกันยาเสพติด สื่อมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชนควรได้รับการ ชักชวนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันยาเสพติดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สร้างทัศนคติที่ดีในการ ดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด

สำหรับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของประเทศไทยนั้น รัฐบาลได้กำหนดกรอบ แนวคิดการดำเนินการในการตัดวงจรของปัญหาออกเป็น 3 ด้าน/กลุ่มเป้าหมาย คือ

(1) การควบคุมตัวยา (Supply) เน้นหนักด้านการปราบปรามและจับกุมผู้ค้าและผู้ผลิตอย่างเฉียบขาด ทุกราย

(2) การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) อย่างครบวงจร

(3) การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (Potential Demand) ด้วยกิจกรรม สร้างสรรค์ในเชิงการป้องกันยาเสพติดโดยใช้การ “สร้างภูมิคุ้มกัน” ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลเพื่อเป็นการ ป้องกันมิให้ผู้ที่ยังไม่เคยใช้ยาเสพติดไปทดลองใช้ยาเสพติด และผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดแต่ได้รับการ บำบัดรักษาแล้วไม่หันกลับไปใช้ยาเสพติดอีก

บทที่ 3

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของจังหวัดนครปฐม

การนำเสนอข้อมูลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของจังหวัดนครปฐม จะขอนำเสนอในหัวข้อดังนี้

3.1 สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดนครปฐม

3.2 การดำเนินการ โครงการสนามจันทร์รวมพลังแผ่นดิน

3.3 ผลการดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของจังหวัดนครปฐม

โดยขอนำเสนอเนื้อหา ดังนี้

3.1 สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลที่มีประชากรค่อนข้างหนาแน่น เมื่อปี 2544 – 2545 มีการแพร่ระบาดของเสพติดรุนแรง จากข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของอำเภอต่าง ๆ มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของจังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน ประชากร	ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด			
				ผู้ผลิต	ผู้ค้า	ผู้เสพ	กลุ่มเสี่ยง
1	บางเลน	21,651	87,731	-	93	748	27,757
2	เมืองนครปฐม	73,108	269,339	-	271	751	46,195
3	กำแพงแสน	25,602	123,780	-	122	233	23,770
4	ดอนตูม	10,010	45,707	-	61	272	4,888
5	พุทธมณฑล	8,710	25,228	-	10	57	8,275
6	นครชัยศรี	29,399	100,326	-	22	634	26,490
7	สามพราน	24,949	151,334	-	28	679	45,121
รวม		193,429	803,445	-	607	3,374	182,496

ที่มา ข้อมูลประกอบการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2546

จังหวัดนครปฐมจึงได้กำหนดนโยบายปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดขั้นเด็ดขาด โดยในปีงบประมาณ 2545 จังหวัดนครปฐมได้กำหนดยุทธการ “สนามจันทร์เผด็จศึก” เพื่อใช้เป็นโครงการหลักในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยสาเหตุที่ใช้ชื่อ “แผนยุทธการสนามจันทร์เผด็จศึก” ก็เพื่อเป็นสิริมงคลในการดำเนินงานโดยใช้ชื่อสถานที่ที่สิ้นเกล้าสิ้นกระหม่อมรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวใช้เป็นที่พักพิงและชุมนุมกองกำลังเสือป่าสำหรับปกป้องประเทศชาติ โดยได้ดำเนินการในการสร้างฐานพลังมวลชนเข้ามาเป็นแนวร่วมกับภาคราชการในการหาข่าว แจ้งเบาะแส ในฐานะผู้แจ้งข่าวยาเสพติดของผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมตั้งจุดตรวจ และชุดสายตรวจร่วมกับฝ่ายปกครองและตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทุกพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล และทำให้การทำบำบัดรักษาในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการใช้ชุมชนบำบัด ซึ่งจากการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน การสร้างความร่วมมือดังกล่าวมีผลให้สถานการณ์ปัญหายาเสพติดของจังหวัดนครปฐมดีขึ้น

ต่อมาเมื่อรัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่มีมาตรการแก้ไขปัญหามาใน 3 ด้านคือ

(1) ในการควบคุมตัวยา (Supply) เน้นหนักด้านการปราบปรามและจับกุมผู้ค้าและผู้ผลิตอย่างเฉียบขาดทุกราย

(2) การแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) อย่างครบวงจร

(3) การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (Potential Demand)

ดังนั้นเพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดนครปฐมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ บังเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืนให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล จังหวัดนครปฐม จึงได้กำหนดโครงการ “สนามจันทร์รวมพลังแผ่นดิน” ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปี 2546

3.2 การดำเนินการตามโครงการสนามจันทร์รวมพลังแผ่นดิน

ขั้นตอนในการดำเนินงานตามโครงการสนามจันทร์รวมพลังแผ่นดิน

3.2.1 ขั้นเตรียมการ

ระดับจังหวัด

1. การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์

จังหวัดนครปฐมได้กำหนดวิสัยทัศน์ในด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดว่า “จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดเข้มแข็งเอาชนะปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน โดยมีองค์กรภาคประชาชนที่เข้มแข็งเป็นแกนนำเป็นพลังแผ่นดินในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหามันในพื้นที่”

กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดนครปฐม คือยาเสพติดจะต้องหมดสิ้นไปจากจังหวัดนครปฐม หรืออย่างน้อยให้มีการแพร่ระบาดน้อยที่สุด โดยการรวมพลัง

แผ่นดินไหวจังหวัดนครปฐมทุกหมู่เหล่าทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้มาร่วมกันป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสาพิค

2. แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด

โดยประกอบด้วยผู้บริหารระดับจังหวัด ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นักการเมืองใน
จังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้ากรมการสัตว์ทหารบก ผู้บัญชาการสถาบันการทหารเรือชั้นสูง ผู้
บัญชาการโรงเรียนการบินกำแพงแสน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน ปลัดจังหวัด ผู้บังคับ
การตำรวจภูธรจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด องค์กรภาคเอกชน
และพระสงฆ์เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานการปฏิบัติ และกระตุ้น เร่งรัด ติดตาม การ
ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

3. กำหนดเป้าหมาย

(1) มุ่งขจัดปัญหาเสาพิค โดยดำเนินการปราบปรามทำลายผู้ค้า และเครือข่ายทุก
ระดับอย่างเด็ดขาดและต่อเนื่อง

(2) นำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูและติดตามให้ความช่วยเหลือให้
กลับคืนสู่ชุมชน

(3) ควบคุมแหล่งเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้อย่างเด็ดขาด

(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนให้เป็นแกนนำในการแก้ไขปัญหา

เสาพิคในพื้นที่

(5) มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มเด็กและเยาวชนให้รู้จักพัฒนาตนไม่ให้มีโอกาเข้าไป

เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

(6) สร้างระบบเฝ้าระวังปัญหาเสาพิคโดยพลังแผ่นดินเพื่อเป็นการเฝ้าตรวจสอบ
เตือนภัยและควบคุมปัญหาเสาพิคมิให้กลับมาเป็นภัยคุกคามต่อประชาชนและสังคมอย่างยั่งยืน

4. กำหนดวิธีดำเนินการ

(1) สร้างสายข่าวแจ้งเบาะแสทั่วทุกพื้นที่ทั้งจังหวัดไม่น้อยกว่า 50,000 คน โดยให้
สายข่าวเขียนจดหมายแจ้งเบาะแสผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพ พร้อมทั้งอยู่และแผนที่ส่งเบาะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ
โดยไม่ต้องลงชื่อ (เพื่อความปลอดภัยและความมั่นใจของผู้แจ้ง)

(2) ตั้งกองกำลังผสมเป็นชุดปฏิบัติการร่วมปราบปรามยาเสพติดประจำตำบล/
หมู่บ้าน รวม 1,200 ชุด

(3) ดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีกับผู้ผลิต/ผู้ค้าอย่างเฉียบขาด

(4) ผู้เสนาไปบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยการจัดเตรียมค่ายบำบัดรักษา

ใน 3 ระดับ คือ

ศูนย์บำบัดฯ ระดับจังหวัด ใช้เวลาดำเนินงานบำบัดฯ แต่ละรุ่น 15 วัน รวมทั้งค่ายโรงเรียนวิวัฒน์ผลเมืองของทหารในพื้นที่จังหวัด ซึ่งแต่ละรุ่นดำเนินการตั้งแต่ 45 วัน ขึ้นไป

ศูนย์บำบัดฯ ระดับอำเภอ ทำการบำบัดฟื้นฟูสำหรับผู้ที่มีเสพยาเสพติดมานานโดยใช้วิธีบำบัดทางกาย จิต และสังคมบำบัดหรือที่เรียกว่า Matrix สำหรับผู้ติดยามานานใช้เวลาดำเนินการอย่างน้อย 4 เดือน โดยใช้โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลอำเภอ และโรงพยาบาลชุมชนเป็นศูนย์บำบัดฯ รวมทั้งหมด 10 แห่ง

ศูนย์บำบัดฯ ระดับตำบล ใช้วัดในตำบลทุกตำบลเป็นศูนย์บำบัดฯ โดยชุมชน หมู่บ้าน ตำบลดำเนินการบำบัดฯ เองใช้เวลาดำเนินการ 10 วัน รวม 102 แห่ง

(5) ส่งเสริมให้หมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ แก่ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนแห่งละ 10

5. การบริหารงานข้อมูล

วางระบบในการบริหารจัดการเก็บข้อมูล การรายงาน การติดตามผลให้มีประสิทธิภาพ

ระดับอำเภอ

1. แต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยผู้บริหารระดับอำเภอ ได้แก่ นายอำเภอ นักการเมืองท้องถิ่น ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ/ตำบล หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ องค์กรภาคเอกชน และพระสงฆ์

2. แต่งตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบลขึ้นอย่างน้อยตำบลละ 1 ชุด ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงจำนวนหมู่บ้าน สภาพพื้นที่ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด

3. ปรับปรุงการจัดตั้งประชาคมหมู่บ้าน / ตำบล และอำเภอ ให้เหมาะสม ตามสภาพของแต่ละหมู่บ้าน / ตำบล และจัดทำทำเนียบกลุ่มแกนนำประชาคม

4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการติดตามประเมินผลของชุดปฏิบัติการประจำตำบล และประชาคมหมู่บ้าน / ตำบล โดยพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการอำเภอรับผิดชอบเป็นรายตำบล

5. วางระบบในการบริหารจัดการเก็บข้อมูล เช่นรายชื่อผู้ผ่านการบำบัด / ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รูปแบบการรายงาน และการติดตามประเมินผล

6. จัดให้มีการประชุมหัวหน้าส่วนราชการอำเภอ คณะทำงาน เพื่อสนับสนุนการติดตาม ประเมินผล ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ระดับตำบล / หมู่บ้าน

1. แต่งตั้งชุดปฏิบัติการระดับตำบล ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเจ้าหน้าที่ ดำรวจประจำตำบล หมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) องค์กรภาคเอกชนและพระสงฆ์

2. จัดตั้งแกนนำประชาคมหมู่บ้าน / ตำบล ร่วมกับชุดปฏิบัติการประจำตำบล สํารวจ แสวงหา ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับสภาพปัญหา และสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อใช้เป็น ข้อมูลเบื้องต้น ในการวางแผนการดำเนินงาน

3.2.2 ขั้นตอนการ

ระดับหมู่บ้าน

โดยการจัดประชาคมหมู่บ้าน โดยแกนนำประชาคมหมู่บ้าน โดยมีแนวทางการ ดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำฐานข้อมูลยาเสพติดระดับหมู่บ้าน รวบรวมข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลบุคคล (ผู้ เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต ผู้สนับสนุน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด) นำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลยาเสพติดระดับ หมู่บ้าน / ชุมชน

2) ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ค้นหาสาเหตุ กำหนดมาตรการ แนวทางการแก้ไข ปัญหา ของหมู่บ้าน / ชุมชน เพื่อเตรียมเสนอในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน พิจารณากำหนด เป็นแนวทาง ร่วมกันของหมู่บ้าน

3) แบ่งพื้นที่ของหมู่บ้านออกเป็นลักษณะคุ้ม แล้วกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ประสานงาน และดำเนินการเป็นแกนนำ เข้าพบปะ พูดคุย แนะนำ ปรับทุกข์ ผูกมิตรกับทุกครัวเรือน ให้ เข้าใจ และเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหมู่บ้าน

4) พิจารณาร่างกฎ - กติกา การลงโทษทางสังคม ที่จะใช้บังคับภายในหมู่บ้าน เพื่อเตรียมเสนอในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน พิจารณาต่อไป

5) การกำหนดแนวทาง การแก้ไขปัญหายาเสพติดของหมู่บ้าน / ชุมชน ซึ่งจะ ออกมาเป็น โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น

ก. ด้านการป้องกัน

- จัดประชุม ชี้แจง ให้ความรู้
- ขยายเครือข่ายฐานข่าวในพื้นที่ โดยการมอบหมายให้บุคคลเป็นการเฉพาะรายในทางลับ และโน้มน้าวให้ประชาชนในพื้นที่แจ้งข้อมูล เบาะแส เกี่ยวกับยาเสพติด
- เตรียมแผนงาน การมอบหมายภารกิจ หน้าที่ ให้ทุกคน ในหมู่บ้าน ได้ร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งในด้านการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษา โดยการแบ่งฝ่ายและแบ่งพื้นที่ เพื่อกระจายความรับผิดชอบ และการดูแล ใฝ่ระวัง ที่ทั่วถึง
- ฝึกอบรม จัดค่ายเยาวชน หรือจัดตั้งกลุ่ม / ชมรม เพื่อป้องกันยาเสพติด
- จัดป้ายประชาสัมพันธ์ต่อต้านยาเสพติด
- จัดกีฬา หรือลานกีฬาต่อต้านยาเสพติด
- แคนนำจัดชุดเยี่ยมเยียนครัวเรือน
- จัดชุดตรวจ และรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านร่วมกับ อปพร.
- ประสานร่วมมือกับวัด / โรงเรียน จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด
- ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการปราบปราม กรณีได้แจ้งข้อมูลแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้รายงานให้นายอำเภอทราบ

ข. ด้านการบำบัดรักษา

- สืบรวจ แยกกลุ่ม และจัดทำทะเบียนผู้มีพฤติกรรมในการใช้ยาเสพติด ภายในหมู่บ้าน และพิจารณาใช้วิธีการบำบัดให้เหมาะสม
- เข้าพบปะ เยี่ยมเยียน เพื่อโน้มน้าว ชักนำ เสริมสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้มีพฤติกรรมในการใช้ยาเสพติด เข้ารับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพโดยสมัครใจ
- ตรวจปัสสาวะและดำเนินการตามกฎหมายกรณีผู้เสพ ไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดฯ
- รณรงค์ เพื่อปรับทัศนคติประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ยอมรับว่า ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย ที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ ด้วยการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ประสานงานกับตำบล ในการจัด โครงการชุมชนบำบัดของตำบล และให้ความร่วมมือในกรณีตำบลกำหนดให้หมู่บ้านเป็นจุดจัดทำค่ายชุมชนบำบัด
- ประสานสถานบำบัด อำนวยความสะดวก และนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดฯ
- ติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจ แก่ผู้เสพที่อยู่ในระหว่างการบำบัดฯ

- จัดตั้งทีมงานหมู่บ้าน เพื่อทำหน้าที่ติดตาม แนะนำให้ความช่วยเหลือ ผู้ที่ผ่านการบำบัดฯ เพื่อป้องกันมิให้กลับไปเสพยาเสพติดอีก
- นำตัวผู้ผ่านการบำบัดที่หวนกลับไปติดยาอีก ไปเข้ารับการรักษาหรือ ดำเนินการตามกฎหมาย โดยการประสานกับศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ พิจารณาสันนิษฐาน ให้ผู้ผ่านการบำบัดและสามารถเลิกได้อย่างเด็ดขาด เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน และพัฒนา เป็นแกนนำในการต่อต้านยาเสพติด

ค. ด้านการติดตามผล

- ประชุมแกนนำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อติดตามการดำเนินงานตามแนวทาง ที่ประชาคมกำหนดว่า ได้มีการดำเนินงาน และมีผลการดำเนินงานอย่างไร มีปัญหา อุปสรรค และต้องการ ความช่วยเหลือหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งปรับปรุง แนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่ออุด ช่องว่าง ที่จะเกิดขึ้น และเมื่อได้ข้อสรุปจากการประชุมแล้ว ให้มีการเตรียมแผนงานมอบหมายภารกิจ ของ ทุกฝ่าย นำเสนอที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านต่อไป
  - ชุดปฏิบัติการประจำตำบลนำข้อเสนอแนะ ความต้องการความช่วยเหลือ ของ แกนนำประชาคมหมู่บ้าน นำมาเสนอ ประชาคมตำบล เพื่อจัดทำแผนงานของตำบลต่อไป
  - ให้แกนนำประชาคมหมู่บ้าน ประเมินผลการดำเนินงานของชุดปฏิบัติการตำบล ว่าได้ดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเพียงใด และจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการดำเนินการ ใดๆ โดยให้รายงานให้นายอำเภอทราบทุกเดือน
- 6) นำผลการพิจารณาทุกด้านเสนอให้ที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านทราบ เพื่อให้ สมาชิกทุกครัวเรือนทราบและร่วมกันในการปฏิบัติ

ระดับตำบล

ประชาคมตำบลนำปัญหาข้อมูล และแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดของหมู่บ้านในพื้นที่ มากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาของตำบล โดยให้มีการประชุมร่วมกับชุดปฏิบัติการประจำตำบลอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) จัดทำข้อมูลเกี่ยวข้องกับยาเสพติดระดับตำบล จากฐานข้อมูล ของหมู่บ้าน เพื่อ นำเข้าร่วมพิจารณากำหนดแผนงาน และแนวทางแก้ไขระดับตำบล

- 2) กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามระดับตำบล โดยการจัดชุดสายตรวจร่วมประจำตำบล ในการกำหนดจุดตรวจ การจัดสายตรวจเคลื่อนที่ การประสานงานกับชุดปราบปรามอำเภอในการตรวจค้นจับกุม ผู้ค้า ผู้ผลิตในพื้นที่
- 3) นำข้อมูลผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่ มากำหนดมาตรการในการบำบัดรักษาให้เหมาะสมและเพียงพอ
- 4) พิจารณากำหนดแผนการจัดการบำบัดรักษาด้วยวิธีชุมชนบำบัด โดยการประสานความร่วมมือภายในตำบล
- 5) พิจารณาสับสนุนการดำเนินงานของหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 6) เสนอขอรับการสนับสนุนในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด จากองค์กรบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตามผลการให้การสนับสนุน
- 7) ประชุมร่วมกันพิจารณาตรวจสอบการดำเนินงาน พร้อมปรับปรุงแนวทาง ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่ออุดช่องว่างที่อาจเกิดขึ้น และเมื่อได้ข้อสรุปจากการประชุมแล้ว ให้มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการต่อไป
- 8) ประสานงานการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในตำบลใกล้เคียง และติดตามแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากที่อื่นเพื่อนำข้อดีมาปรับการดำเนินการของตำบล รวมทั้งการสนับสนุนสร้างเครือข่ายชุมชนป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

ระดับอำเภอ

1. อำเภอจะต้องเร่งรัดติดตามการดำเนินงานของประชาชนในระดับหมู่บ้าน/ตำบล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทาง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งรับทราบข้อเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน และนำมาพิจารณาปรับปรุงแนวทาง รายละเอียดในการดำเนินงาน ตลอดจนให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ รวบรวมความต้องการความช่วยเหลือในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชนนำมาพิจารณา ประสานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้อย่างยั่งยืนต่อไป
2. พัฒนางานด้านการข่าว และการปฏิบัติการด้านการข่าวให้เป็นระบบ จัดทำโครงข่ายยาเสพติดของอำเภอ ติดตามความเคลื่อนไหว เพื่อสามารถสนับสนุนการปราบปราม

3. ด้านการปราบปราม ให้ ศ.ปส.อ. จัดทำข้อมูลเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อปราบปราม ทำลายเครือข่ายผู้ค้ารายใหญ่ ผู้มีอิทธิพล ผู้สมคบ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสืบสวนทางการเงินและดำเนินการต่อทรัพย์สินกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด นายทุนผู้ให้การสนับสนุน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

ระดับจังหวัด

1. ให้คณะทำงานประสานงาน และติดตามการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ออกติดตามประเมินผลการดำเนินงานของอำเภออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยประเมินผลจากการให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ การตรวจสอบเอกสาร รายงาน และการสุ่มตรวจในพื้นที่ตำบล / หมู่บ้าน

2. การติดตามประเมินผลโดยสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานป้องกันแก้ไขยาเสพติดของจังหวัด โดยมอบหมายให้สถาบันการศึกษาในจังหวัด ทำการสำรวจและจัดทำแบบสอบถาม ติดตาม ประเมินผล การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด และ สำรวจความพึงพอใจของประชาชน โดยมีเป้าหมาย กำหนดเรื่องชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

- การมีส่วนร่วม และการกำหนดบทบาทภารกิจที่ชัดเจนของทุกฝ่าย
- ผลของการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- จำนวนผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ผลของความพึงพอใจของประชาชน
-

3.3 ผลการดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดนครปฐม

การป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดจังหวัดนครปฐมตลอดปี 2546 - 2548 ถือว่าสามารถดำเนินการประสบความสำเร็จทั้งด้านการป้องกัน ปราบปราม และการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพผู้ติดยาเสพติด มีผลงานเห็นเป็นที่ประจักษ์โดยสามารถตั้งสายข่ายยาเสพติดได้กว่า 50,000 คน และมีกองกำลังร่วมปราบปรามยาเสพติด ในระดับตำบลหมู่บ้านรวม 15,435 คน และสามารถจับกุมผู้ค้า ผู้ครอบครอง ผู้เสพที่เป็นสถิติการจับกุมสูงสุดของตำรวจภูธร ภาค 7 ได้รับโล่เกียรติยศจากกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง และสามารถบำบัดรักษาผู้เสพด้วยวิธีการต่างๆ ทำให้ผู้เสพ ผู้ติดยาเลิกมาเป็นพลเมืองที่ดีเป็นพลังแผ่นดินของประเทศชาติจนได้รับหนังสือชมเชยจากสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงานตามโครงการสนามจันทร์ร่วมพลังแผ่นดินของจังหวัดนครปฐมด้วย จึงขอสรุปผลการดำเนินการในแต่ละด้านดังนี้

3.3.1 ด้านการควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply)

จังหวัดนครปฐมได้ปราบปรามผู้ค้าขั้นเด็ดขาดพร้อมกันทั้งจังหวัด ตั้งแต่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ จนถึงระดับจังหวัด และเข้าถึงในทุกพื้นที่ทั้งสถานศึกษา หอพัก สถานบริการ สถานประกอบการ สร้างความกดดันแก่ขบวนการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยฝ่ายปกครองร่วมกับฝ่ายตำรวจดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง นอกจากนี้การตั้งกองกำลังผสมเป็นชุดปฏิบัติการร่วมปราบปรามยาเสพติดระดับตำบล/หมู่บ้านทั่วประเทศ โดยประกอบด้วยฝ่ายปกครอง ฝ่ายตำรวจ ฝ่ายสาธารณสุขและประชาชนในนามของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.) ทำให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจกันและกันในชุดปฏิบัติการร่วมๆ รวมทั้งมีการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารในการปราบปรามสร้างความกดดันพร้อมกันทั่วพื้นที่ทำให้ผู้ค้าถูกจับกุมเป็นจำนวนมาก ส่วนผู้ค้าที่เหลือบางราย ยุติบทบาทหรือไปค้าที่จังหวัดอื่น

ตารางที่ 2 แสดงผลการปราบปรามผู้เสพ / ผู้ค้า / ผู้ผลิต ยาเสพติดของจังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	เป้า หมาย	จำนวนผู้ถูกจับ		เสียชีวิต		ออกนอก พื้นที่	รวม	ร้อยละ
			ในบัญชี	นอกบัญชี	ในบัญชี	นอกบัญชี			
1	บางเลน	93	93	171	0	0	0	264	100
2	นครชัยศรี	22	22	5	0	0	0	27	100
3	พุทธมณฑล	10	10	0	0	0	0	10	100
4	เมืองนครปฐม	221	205	303	10	18	3	514	100
5	สามพราน	28	24	6	4	8	0	30	100
6	กำแพงแสน	122	102	34	9	10	7	147	100
7	ดอนตูม	61	54	10	1	1	4	70	100
รวม		557	510	529	24	37	14	1,062	100

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม, กุมภาพันธ์ 2547

จากข้อมูลผู้ผลิตผู้ค้า ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 ในบัญชีเป้าหมายมีจำนวน 557 ราย

- จับกุมในบัญชีและนอกบัญชี จำนวน 1,039 ราย
- เสียชีวิตในบัญชีและนอกบัญชี 61 ราย

- คงเหลือในบัญชี 23 ราย จังหวัดนครปฐมได้ขอจำหน่ายชื่อผู้ค้าในบัญชีเป้าหมายทั้ง 23 ราย ออกจากบัญชีเป้าหมายไปยัง สดส.มท. ซึ่ง สดส.มท. ได้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการลดขอดีเพิ่มยอด เป้าหมายบัญชี ผู้ค้า/ผู้ผลิตยาเสพติดของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เนื่องจากหนีออกนอกพื้นที่ และสืบสวนสอบสวนยังไม่สามารถหาหลักฐานดำเนินคดีได้ และบางรายไม่มีพฤติกรรม

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเบาะแสปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน 5 ราย ได้ขอให้ตำรวจภูธรภาค 7 ย้ายออกจากพื้นที่แล้ว เนื่องจากไม่สามารถหาหลักฐานดำเนินการได้ นอกจากนี้จังหวัดนครปฐมได้ดำเนินการตรวจหาสารเสพติดในข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปรากฏว่ามี การตรวจพบสารเสพติดในเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 2 ราย และได้ถูกดำเนินคดีตามกฎหมายแล้ว

ผลการดำเนินงานด้านการปราบปรามผู้เสพ / ผู้ค้า / ผู้ผลิต ยาเสพติดของจังหวัดนครปฐม คิดเป็น ร้อยละ 100 นอกจากนี้ได้มีการดำเนินการยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติดได้ รวมจำนวน 8 ราย ทรัพย์สินรวมมูลค่า 37,012,620 บาท

ตารางที่ 3 แสดงผลการยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติดจังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	จำนวน (คน)	จำนวน (รายการ)	ราคาประมาณ
1	เมืองนครปฐม	5	84	9,681,000
2	บางเลน	2	60	7,331,620
3	สามพราน	1	17	20,000,000
	รวม	8	161	37,012,620

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม ,2547

3.3.2 ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand)

จากการที่จังหวัดนครปฐม ได้จัดตั้งศูนย์บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติด/ผู้เสพยาเสพติด ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยใช้วิธีการชุมชนบำบัดในการแก้ไขปัญหาเสพติดโดยให้ประชาชนในหมู่บ้านชุมชนแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งร่วมกันเฝ้าระวังป้องกันมิให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชนของตนเอง โดยทางราชการมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้หมู่บ้านชุมชนเข้มแข็ง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เป็นเกราะป้องกันและแก้ปัญหาคาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นวิธีการใช้พลังแผ่นดินที่แท้จริง ทำให้สามารถบำบัดผู้ติด/ผู้เสพได้เป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 4 แสดงผลการบำบัดรักษา ผู้ติด / ผู้เสพ ยาเสพติดจังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	เป้าหมาย	ถูกจับกุมไป	ผ่านการบำบัด		รวม	ร้อยละ
				ในบัญชี	นอกบัญชี		
1	บางเลน	1,350	0	1,349	2	1,351	100
2	เมืองนครปฐม	751	56	695	0	695	100
3	กำแพงแสน	331	4	327	159	486	100
4	ดอนตูม	272	4	268	0	268	100
5	พุทธมณฑล	57	9	57	46	103	100
6	นครชัยศรี	634	7	627	0	627	100
7	สามพราน	679	9	670	0	670	100
รวม		4,074	89	3,993	207	4,200	100

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม , 2547

เมื่อผ่านการบำบัดแล้ว จังหวัดนครปฐมได้จัดการฝึกอาชีพผู้เสพยาเสพติดและหางานให้ทำให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อป้องกันมิให้หันกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำอีก โดยมอบหมายให้แรงงานจังหวัด ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ร่วมกับเรือนจำกลางนครปฐม ฝึกอาชีพผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ โดยฝึกอาชีพรวม 5 หลักสูตร จำนวน 11 รุ่น รวม 200 คน ประกอบด้วยหลักสูตร นวดแผนไทย ทำอาหารไทย ทำขนมไทย ช่างไม้เครื่องเรือน และช่างซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3.3.3 ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)

จังหวัดนครปฐมได้ดำเนินการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด โดยดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2546 โดยการจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินดังนี้

๑. ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยใช้วิธีการอบรมวิทยากรตัวคูณดังนี้

- การอบรมครู ก. ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ อำเภอละ 6 คน

- การอบรมครู ข. ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับ เทศบาล/ตำบล แห่งละ 30 คน

- การอบรมผู้ประสานพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดหมู่บ้าน/ชุมชน แห่งละ 25 คนรวมทั้งสิ้น

30,452 คน จาก 102 ตำบล 15 เทศบาล 7 อำเภอ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชนของจังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	เจ้าหน้าที่ผู้ประสาน จำนวน	อาสาพลังแผ่นดิน (จำนวน)	รวม
1	เมืองนครปฐม	6	8,665	8,671
2	สามพราน	6	4,335	4,341
3	นครชัยศรี	6	3,630	3,636
4	กำแพงแสน	6	5,755	5,761
5	บางเลน	6	5,445	5,451
6	ดอนตูม	6	1,910	1,916
7	พุทธมณฑล	6	670	676
รวม		42	30,410	30,452

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม .2547

2. จัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ ได้ร้อยละ 3 ของพนักงานและลูกจ้าง

จากข้อมูลของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ณ เดือนสิงหาคม 2546 มีสถานประกอบการตามโครงการ โรงงานสีขาวยที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป จำนวน 195 แห่ง ลูกจ้าง 61,808 คน

- ในปี 2547 จึงได้จัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ เป็นจำนวน 1,858 คน

- ปี 2548 ได้มีนโยบายให้เพิ่มจำนวนผู้ประสานพลังแผ่นดินอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนที่มีอยู่ จึงได้รับสมัครเพิ่มอีกจำนวน 1,978 คน (คิดเป็นร้อยละ 106.45)

ซึ่งจะได้นำเสนอในรายละเอียดถึงการดำเนินการในบทต่อไป

3.3.4 ด้านการบริหารจัดการ

นโยบายในด้านการบริหารจัดการนั้น ได้เน้นให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และงบประมาณในพื้นที่ มีการตรวจติดตามผลและพัฒนาระบบการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ซึ่งในการดำเนินการของจังหวัดนครปฐม ได้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อหารือทั้งในเรื่องการปฏิบัติงาน การบริหารงบประมาณ การติดตามผล และการปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์เป็นประจำทุกเดือน และในทุกระดับ จากผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น จึงทำให้จังหวัดนครปฐมประสบผลสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนยุทธศาสตร์สามจังหวัดร่วมพลังแผ่นดิน โดยประกาศชัยชนะสงครามยาเสพติดทั้งระดับหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล/เทศบาล และอำเภอ โดยอำเภอได้ประกาศชัยชนะยาเสพติดทั้งอำเภอครบทั้ง 7 อำเภอ ตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 โดยการประกาศชัยชนะสงครามยาเสพติดของจังหวัดได้เชิญรองนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีมาเป็นประธานพิธีและลงนามในแผ่นป้ายประกาศชัยชนะสงครามยาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล/เทศบาลและอำเภอ พร้อมกับผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติและประชาชนที่จะร่วมกันเฝ้าระวังป้องกันมิให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ผลการดำเนินการของ ศตส.จ.นครปฐม ที่ผ่านมามีได้รับรางวัล ดังนี้

- (1) รางวัลนักรบพลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด พร้อมเงินรางวัล 100,000 บาท จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
- (2) รางวัลการบริหารจัดการดี จาก ศตส. พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
- (3) รางวัลการบำบัดรักษาดีเด่น จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และอำเภอบางเลนได้รับรางวัลด้านการป้องกันดีเด่น จากสำนักงาน ป.ป.ส.

นอกจากนี้จังหวัดนครปฐม ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยคริสเตียน ดำเนินการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนจังหวัดนครปฐมต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดนครปฐม ปรากฏว่าประชาชนมีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งคิดเป็นร้อยละ 91.40 ของประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ทำการสำรวจ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดของจังหวัดเป็นอย่างดี

บทที่ 4

การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานประกอบการ

ในการนำเสนอการดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการนั้น จะขอนำเสนอในประเด็นดังนี้

4.1 สถานการณ์ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในสถานประกอบการ

4.2 การจัดตั้งองค์กรในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

4.3 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน

4.4 ผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการที่ดำเนินการโดยสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม

4.1 สถานการณ์ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในสถานประกอบการ

ยาเสพติดที่ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการนิยมใช้มีหลากหลาย ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย พบมากในผู้ใช้แรงงานที่มีลักษณะวิถีชีวิตและการทำงานที่เสรี กล่าวคือไม่มีรูปแบบการทำงานที่แน่นอน ไม่ว่าจะเป็นเวลาสถานที่การทำงานหรือกฎระเบียบในการทำงานได้แก่แรงงานประมง แรงงานภาคเกษตร ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมีบุหรี สุรา ผีน เฮโรอีน มักพบในแรงงานที่เป็นผู้ใหญ่ สารระเหยในกลุ่มเยาวชน ส่วนยากระตุ้นประสาทพบในทุกสาขาอาชีพ

ยากระตุ้นประสาทที่นิยมใช้จะแปรเปลี่ยนตามสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติด ในอดีตจะใช้ยาห่าน(ฟีโมลีน) ยาโคบาล(ฟีโมลีน) ยาอี(อีโมลีน) และเปลี่ยนเป็นยาบ้า(เมทแอมเฟตามีน) ในปัจจุบันเนื่องจากหาซื้อได้ง่ายกว่าสำหรับผู้ใช้แรงงานในพื้นที่ชนบทจะเคี้ยวใบกระท่อมทดแทนการกินยาบ้าหรือยากระตุ้นประสาท อื่น ๆ

ส่วนผู้ใช้แรงงานในสถานเริงรมย์มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดแตกต่างไปจากกลุ่มแรงงานอาชีพอื่น กล่าวคือ นอกจากจะใช้บุหรี สุรา กัญชา ยาบ้าแล้ว ยังมีการใช้อีพดาคอน เหล้าแห้ง แวลีทม็อพ จอร์น 27 โคมิคุม เอ็กซ์ตาซี เป็นต้น

ปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการนับวันจะแพร่ขยายยิ่งขึ้น ผู้ใช้แรงงานเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดมากขึ้นและแรงงานหญิงเกี่ยวข้องกับการเสพยาและค้ายามากขึ้นเช่นกัน

ตารางที่ 6 แสดงการใช้ยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานตามสาขาอาชีพ

แรงงาน	ยาเสพติด
ประมง	บุหรี สุรา ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน สารระเหย
แรงงานก่อสร้าง	บุหรี สุรา ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน สาร ระเหย
เกษตรกรไร้อ้อย	บุหรี สุรา ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน
ภาคอุตสาหกรรม	บุหรี สุรา ยาบ้า กัญชา เฮโรอีน
คนขับรถ	บุหรี สุรา ยาบ้า กัญชา
สถานเริงรมย์	บุหรี สุรา ยาบ้า กัญชา เอ็กซ์ตาซี ยานอนหลับ

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2544

สาเหตุการใช้ยาเสพติดของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ

การใช้ยาเสพติดในผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการมาจาก 2 สาเหตุใหญ่ คือ

1. ใช้เพื่อความสนุกสนานความเพลิดเพลินหรือคลายเครียด ยาเสพติดที่ใช้ในกลุ่มนี้มี บุหรี สุรา กัญชา ผีน เฮโรอีน สารระเหย ผู้ที่ยอมรับว่ามีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดมีทั้งผู้ทดลองใช้เพียงครั้งสองครั้งแล้วเลิก และผู้ที่ใช้จนติดไม่สามารถเลิกได้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ติดเฮโรอีน

2. ใช้เพื่อการทำงาน

2.1 เนื่องจากสภาพแวดล้อมการทำงาน ลักษณะงานบางประเภทต้องเกี่ยวข้องกับสารที่มีฤทธิ์เสพติด ได้แก่ งานเฟอร์นิเจอร์ งานทาสี งานซ่อมตัวถังรถยนต์ งานไม้อัดที่ต้องสัมผัสใกล้ชิดกับสารระเหยทินเนอร์และกาว

2.2 เนื่องจากต้องการทำงานได้มาก ลักษณะงานอาชีพของผู้ใช้แรงงานเกือบทุกประเภทเป็นงานที่ต้องใช้กำลังร่างกาย รีบเร่งให้ทันกำหนดเวลาไม่เช่นนั้นจะทำให้เกิดผลเสียหายต่อธุรกิจนั้น ๆ เช่น การเร่งรัดตัดและขนอ้อยส่งเข้าโรงงาน การเร่งงานก่อสร้างเพื่อส่งมอบงานให้ทันกำหนดเวลา การกู้ยืมและการขนถ่ายสัตว์น้ำ การทำเที่ยวขนส่งสินค้าของคนขับรถบรรทุก การให้บริการลูกค้าในสถานเริงรมย์ช่วงเทศกาล เป็นต้น ผู้ใช้แรงงานจำนวนหนึ่งจึงหันไปพึ่งยากระตุ้นประสาท ด้วยความเชื่อว่าฤทธิ์ของยาช่วยให้มีกำลังทำงานได้ทัน ได้นาน

นอกเหนือจากปัจจัยส่วนบุคคลที่ผลักดันให้เกิดการใช้ยาเสพติดเพื่อสนองความต้องการของแต่ละคนแล้วยังพบว่าสภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตของคนกลุ่มนี้มีส่วนเสริมและเอื้อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว ได้แก่ ยาเสพติดหาได้ง่าย ผู้ที่มีผลประโยชน์จากการทำงานส่งเสริมให้ใช้ ได้แก่

ผู้ประกอบการ หัวหน้าคนงานบังคับหรือลอบให้คนงานใช้ยากระตุ้นประสาทเพื่อให้คนงานทำงานได้มากและทันต่อเวลา หากเป็นยาเสพติดชนิดอื่นก็จะลอบให้คนงานใช้จินตติดเพื่อต้องการผูกมัดแรงงานเนื่องจากขาดแคลนแรงงาน

2.3 เนื่องจากต้องการฝืนให้ร่างกายทำงานได้ตามปกติ เป็นเพราะหลังจากเลิกงานตามปกติจะเล่นการพนัน เพื่อหาความสำราญ ไม่พักผ่อน ครั้นถึงเวลาปฏิบัติงานก็จะอ่อนเพลีย ผู้ใช้แรงงานกลุ่มนี้นิยมใช้ยาบ้า ทั้งกิน สูบ ก่อนเข้ากะทำงาน

4.2 การจัดตั้งองค์กรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาพตืดในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน

ในการจัดตั้งองค์กรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาพตืดที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงานนั้น มีทั้งในระดับกระทรวงและระดับจังหวัด ซึ่งกำหนดให้มีหน้าที่ให้ปฏิบัติการทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติให้สอดคล้องกับระดับชาติและจังหวัด ประกอบด้วย

- (1) สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ 30/2546 ลงวันที่ 28 มกราคม 2546 จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตจ.) โดยกำหนดองค์ประกอบมีรองนายกรัฐมนตรี (ด้านความมั่นคง) เป็นผู้อำนวยการ
- (2) ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 81/2546 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2546 แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ
- (3) สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ 31/2546 ลงวันที่ 28 มกราคม 2546 จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ซึ่งในระดับจังหวัด ให้เรียกย่อว่า ศตจ. มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ
- (4) จังหวัดนครปฐมมีคำสั่งที่ 179/2546 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครปฐม มีผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม เป็นผู้อำนวยการ มีแรงงานจังหวัดนครปฐม เป็นกรรมการ (ภาคผนวก 1)

จากโครงสร้างองค์กรดังกล่าว ได้นำไปสู่การปฏิบัติในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตลอดจนแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ทั้งในระดับกระทรวงและจังหวัดในการที่จะแก้ไขปัญหาสภาพตืดให้แก่ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในการกิจการให้บริการของกระทรวงแรงงาน

4.3 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ เพื่อให้คุณภาพสอดคล้องกับบทบาทสำคัญของกระทรวงแรงงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งการสร้างปัจจัยเอื้อต่อระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ดีเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการทำงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นอย่างเต็มที่

จากการที่รัฐบาลได้จัดทำกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ 4 ด้าน คือ

- (1) ด้านการควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply)
- (2) ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand)
- (3) ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)
- (4) ด้านการบริหารจัดการ

กระทรวงแรงงานมีภารกิจที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน 3 ด้าน คือ

(1) ด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) เป็นการช่วยเหลือผู้ที่ผ่านการบำบัดเพื่อให้มีอาชีพและมีรายได้เป็นการตัดวงจรการหวนกลับไปเสพยาเสพติด

(2) ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand) โดยการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม/สนับสนุนให้สถานประกอบการมีความเข้มแข็งในการป้องกันปัญหายาเสพติดและมีระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

(3) ด้านการบริหารจัดการ โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงแรงงาน (ศตส.รง.) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นที่ปรึกษา ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นผู้อำนวยการศูนย์ อธิบดีทุกกรม/เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนายุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมด้านยาเสพติดในส่วนที่เป็นภารกิจความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงานให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของรัฐบาล

กระทรวงแรงงานได้จัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านยาเสพติด สรุปรวมช่วงเวลาได้ดังนี้

- ยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน ปี 2546 -2548

ตั้งแต่ปี 2546 – 2548 กระทรวงแรงงานได้กำหนดยุทธศาสตร์การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (ROADMAP) โดยได้กำหนดเป้าหมายและดำเนินการแล้ว 4 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1** : ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 30 เมษายน 2546
- : เป้าหมายเพื่อหยุดยั้ง กวาดล้าง ทำลายการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกพื้นที่
  - : กระทรวงแรงงาน ได้บูรณาการงาน/โครงการงานด้านยาเสพติดไว้ภายใต้ โครงการรวมใจ แรงงานไทย ไร้ยาเสพติด มีจำนวน 11 โครงการ/กิจกรรม
  - : เป้าหมายเพื่อสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน
- ระยะที่ 2** : ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม - 2 ธันวาคม 2546
- : เป้าหมายเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนให้หมดสิ้นไปหรือเบาบางลงจนอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการณ์ชีวิตโดย ปกติสุขของประชาชน
  - : กระทรวงแรงงานกำหนดให้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่ออีกจำนวน 10 โครงการ
  - : เป้าหมายเพื่อขจัดการแพร่ระบาดในโรงงานให้หมดสิ้นไป
- ระยะที่ 3** : ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2546 - 30 กันยายน 2547
- : เป้าหมายเพื่อดำรงความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชนในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน
  - : กระทรวงแรงงานได้กำหนดยุทธศาสตร์การต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ปี 2547
  - : เป้าหมายเพื่อดำรงความเข้มแข็งของเครือข่ายและโรงงานเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน
- ระยะที่ 4** : ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548
- : เป้าหมายเพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้สถานประกอบการกิจการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน
  - : กระทรวงแรงงานได้กำหนด Road Map ระยะที่ 4 ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 3 ด้าน 7 มาตรการสำคัญ
  - : เป้าหมายเพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไปทั่วประเทศร้อยละ 80 เป็นสถานประกอบการที่เข้มแข็ง

- ยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน ปี 2549

ยุทธศาสตร์ด้านการแก้ไขปัญหามืออาชีพ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ผ่านการบำบัดให้มีอาชีพ/มีรายได้สามารถพึ่งตนเอง
2. เพื่อเป็นการตัดวงจรการหวนกลับไปเสพยาเสพติด

เป้าหมาย

ผู้ผ่านการบำบัดจากหน่วยงานบำบัดแล้วประสงค์จะฝึกอาชีพ/มีงานทำร้อยละ 60 ให้ได้รับการฝึกอาชีพ/ช่วยเหลือในการมีงานทำ

มาตรการ

1. ให้การฝึกอาชีพเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้
  - ประสานงานหน่วยงานบำบัดนำกลุ่มเป้าหมายเข้ามารับบริการ
  - ลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือด้านพัฒนาอาชีพ

แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาจากการติดยาเสพติด

- ปรับหลักสูตรเน้นการเสริมทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่
- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวง

แรงงานและภาคเอกชน เพื่อรับผู้จบการฝึกเข้าทำงานต่อไป

2. ให้ความช่วยเหลือให้ได้งานทำในสถานประกอบการ
  - ให้ความรู้เรื่องการเตรียมตัวสมัครงาน
  - แนะนำอาชีพ/ทดสอบความพร้อมทางอาชีพ
  - ประสานงานหน่วยงานบำบัดนำกลุ่มเป้าหมายเข้ามารับบริการ
  - ส่งเสริมแนะนำให้ทำงานในอาชีพที่หาคนทำยาก
  - รับสมัครงานและขึ้นทะเบียนผู้สมัครงาน
  - บรรจุงาน
3. ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
  - ให้ความรู้เรื่องการประกอบอาชีพอิสระ
  - แนะนำแหล่งเงินทุน/ตลาด

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมการจัดหางาน   กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน   กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน   สำนักงาน
ประกันสังคม และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริม/สนับสนุนให้สถานประกอบการมีความเข้มแข็งในการป้องกันปัญหาเสพติด และมีระบบเฝ้าระวังปัญหาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

2. เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักโทษ พิษภัยยาเสพติดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย (นายจ้าง ลูกจ้าง)

เป้าหมาย

- สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป ร้อยละ 80 มีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน
- สถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 50 คนลงมา ประเภทกิจการเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง มีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน (ให้พิจารณาสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น ขนส่ง ประมง ก่อสร้าง หรือโรงงานตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ข้อ 6

มาตรการ

1. สร้างจิตสำนึก สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้ใช้แรงงาน
  - เผยแพร่ความรู้/จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโทษพิษภัยยาเสพติดและการป้องกันมิให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
  - ส่งเสริมบทบาทของสหภาพแรงงานหรือผู้ใช้แรงงานกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติดและเฝ้าระวังปัญหา
  - ส่งเสริมการเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการ
  - สนับสนุนการจัดประกวดชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการระดับต่าง ๆ
2. ดำรงความเข้มแข็งเอาชนะปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน
  - สร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนในสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์โรงงานสีขาว สีขาวให้ครบทุกแห่ง
  - สำรวจ ติดตาม ประเมินผลการจำแนกสถานะสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น ขนส่ง ประมง ก่อสร้าง หรือโรงงานตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ข้อ 6 ที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไปเพิ่มเติมให้ครบถ้วน

- การจัดทำฐานข้อมูลการจำแนกสถานะสถานประกอบการ
- ส่งเสริมกิจการเพื่อยกระดับสถานะสถานประกอบการที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์
- ส่งเสริมจัดกิจกรรมเพื่อดำรงสถานะความเข้มแข็งสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์
- ดำรวจจัดแยกสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 50 คนลงมาประเภทกิจการที่เป็น

กลุ่มเสี่ยง เช่น ขนส่ง ประมง ก่อสร้าง หรือ โรงงานตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ข้อ 6 รวมทั้งรณรงค์ส่งเสริมให้เข้าร่วมโครงการ โรงงานสีขาว

- ค้นหาผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการที่ติดยาเสพติดและขอความร่วมมือนายจ้างให้ส่งตัวเข้ารับการรักษา โดยยังคงสภาพการจ้าง รวมทั้งประสานหน่วยงานบำบัดให้ความช่วยเหลือ
- ขกย่องและให้รางวัลเชิดชูเกียรติสถานประกอบการที่สามารถรักษาระดับความเข้มแข็งในสถานประกอบการตามโครงการ โรงงานสีขาวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3. ส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาผู้ประกอบการพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการให้มีศักยภาพและสามารถเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานประกอบการของตนเอง

- ตรวจสอบและจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการพลังแผ่นดินในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการให้เป็นปัจจุบัน
- จัดอบรมแกนนำผู้ประกอบการพลังแผ่นดินฯ ของแต่ละสถานประกอบการ
- ศึกษาดูงานเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างแกนนำผู้ประกอบการพลังแผ่นดินฯ ของสถานประกอบการต่าง ๆ และระหว่างจังหวัด
- กระตุ้นบทบาทผู้ประกอบการพลังแผ่นดินฯ โดยให้มีการรายงาน/จดหมายข่าวมายังสำนักงานแรงงานจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ
- ตรวจสอบผู้ประกอบการพลังแผ่นดินฯ อย่างสม่ำเสมอ
- จัดประกวดสถานประกอบการที่มีผู้ประกอบการพลังแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัดและมอบประกาศเกียรติคุณ

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจการสร้างสรรค์ในสถานประกอบการ

- จัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพให้แก่ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ เช่น กีฬา ในโรงงาน การออกกำลังกาย

5. เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกันตนให้ครอบคลุมการบำบัดรักษาจากการเสพยาเสพติด

- เสนอให้มีการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการการแพทย์เกี่ยวกับโรคและบริการที่ไม่มีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ (กลุ่ม 15 โรคยกเว้น) โดยให้เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกันตน กรณีการรักษาผู้ประกันตนที่ติดยาเสพติดให้อยู่ในความครอบคลุมของสิทธิประกันสังคม

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม

ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมด้านยาเสพติดในส่วนที่เป็นภารกิจความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงานให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล

เป้าหมาย
ให้มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานทุกเดือน/3 เดือน

มาตรการ

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน (ศตส.รง.) ให้สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- จัดให้มีการประชุม ศตส.รง. อย่างสม่ำเสมอ

2. ติดตามผลการดำเนินงานด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงาน

- ให้มีการติดตามและรายงานผลทุกเดือน/3 เดือน

3. สร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานยาเสพติดให้แก่เจ้าหน้าที่ของกระทรวงแรงงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน

- จัดประชุมผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดของกระทรวงแรงงานทั่วประเทศเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม

4.4 ผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาหายาเสพติดในสถานประกอบการของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม

สำนักงานแรงงานจังหวัด เป็นส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และประสานการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงในความรับผิดชอบของส่วนราชการสังกัดกระทรวงในเขตพื้นที่จังหวัด

- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานยุทธศาสตร์ งานนโยบายและแผน งานพัฒนาเป็นศูนย์
สารสนเทศด้านแรงงานในเขตพื้นที่จังหวัด
- (ค) ประสานและดำเนินการ โครงการพิเศษด้านแรงงานในเขตพื้นที่จังหวัด
- (ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่
ได้รับมอบหมาย

สำนักงานแรงงานจังหวัด ได้รับมอบนโยบายให้ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาอาเสพติด
ของกระทรวงแรงงาน ทั้งการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ที่ได้รับมอบหมาย และการสนับสนุนการ
ดำเนินงานของหน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงแรงงาน

จากยุทธศาสตร์ของกระทรวงแรงงานของในการต่อสู้เพื่อเอาชนะอาเสพติด ที่ได้ดำเนินการแล้ว 4
ระยะ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 – 30 กันยายน 2548 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานของจังหวัด
นครปฐม ได้ดำเนินการตามแผนงาน/กิจกรรม ที่ได้รับมอบหมาย เช่น โครงการ โรงงานสีขาว โครงการ
กีฬาในโรงงาน โครงการกลับสู่ชีวิตใหม่ โครงการอาสาสมัครในสถานประกอบการ โครงการรวมใจ
แรงงานไทยไร้ยาเสพติด การปรับเจตคติที่มีต่อผู้เสพผู้ติดยาเสพติด การอบรมเผยแพร่ความรู้ด้าน
ยาเสพติดแก่คนหางาน/เยาวชน/ผู้เข้ารับการฝึกอบรม การรับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One
การจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ เป็นต้น ซึ่งในกิจกรรมเหล่านี้มีทั้งที่ สำนักงาน
แรงงานจังหวัดได้ดำเนินการเอง คือ โครงการรวมใจแรงงานไทยไร้ยาเสพติด ได้รณรงค์ให้นายจ้าง/ลูกจ้าง
ลงชื่อการแสดงเจตจำนงไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 151,141 คน และคนครอบครัว 223,821 คน
(คิดเป็นร้อยละ 98 ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด 154,226 คน) และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน
อื่นในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในที่นี้จะขอเสนอเฉพาะกิจกรรมที่สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ยังได้ดำเนินการอย่าง
ต่อเนื่องจนถึง ปี 2549 จำนวน 2 กิจกรรมคือ

1. การจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ
2. การรับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One

สำหรับในด้านกรที่มีส่วนร่วมกับจังหวัดนครปฐม สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการ
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการตั้งแต่ปี 2545 โดยเมื่อจังหวัดนครปฐมได้ทำ
แผนยุทธการ “สนามจันทร์แผ่นดินศึก” สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ก็ได้ตอบสนองนโยบายของ
จังหวัดฯ โดยการมีหนังสือที่ นฐ 0027/ว 4032 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 (ภาคผนวก 2) ขอความร่วมมือ
จากสถานประกอบการทุกแห่งให้อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจใน
การเข้าตรวจและทดสอบสารเสพติดในพนักงานของสถานประกอบการ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสถาน
ประกอบการเป็นอย่างดี และทำให้สถานประกอบการได้เห็นการปฏิบัติงานที่เอาจริงเอาจังของจังหวัด และ

ให้ความร่วมมือในกิจกรรมอื่น ๆ ในด้านการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของจังหวัดอย่างต่อเนื่องตลอดมา นอกจากนี้สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสุขภาพจิตของจังหวัดนครปฐมอย่างต่อเนื่อง เช่น

- การให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ เข้ารับการตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย
  - การร่วมพิธีเปิด – ปิด และเข้าเยี่ยมชมเยนกลุ่มผู้เข้ารับการบำบัดในค่ายบำบัดฟื้นฟูของ จังหวัด
  - การร่วมเดินรณรงค์ในวันต่อต้านยาเสพติดโลก (26 มิถุนายน)
  - การจัดนิทรรศการ แจกเอกสารประชาสัมพันธ์ สติ๊กเกอร์ ในกิจกรรมที่จังหวัดจัด
- จากการมีส่วนร่วมของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ทำให้เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์

2547 ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครปฐม ได้มอบโล่เกียรติยศให้แก่สำนักงานแรงงาน จังหวัดนครปฐม เนื่องในโอกาสครบรอบ 1 ปี ของการประกาศสงครามขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด และเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่ได้มีส่วนสนับสนุน ช่วยเหลือ และร่วมในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของจังหวัด นครปฐม จนประสบความสำเร็จ และได้ประกาศชัยชนะสงครามยาเสพติด

สำหรับรายละเอียดการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในสถานประกอบการ ของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องถึงปี 2549 มีดังนี้

การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ

1. ความเป็นมา

ตามหนังสือของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ศตส./13258 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2546 ได้ขอให้คณะกรรมการมีมติให้ กระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม ประสานสถานประกอบการทุกประเภทให้มีผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ อย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนคนงาน พนักงาน ลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น ๆ เพื่อเป็นแกนหลักให้สถานประกอบการเหล่านั้นเป็นชุมชน เครือข่ายด้านแรงงานที่เอาชนะปัญหาสุขภาพจิต ร่วมกับอำเภอ จังหวัดต่าง ๆ

ต่อมาคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2546 ให้ทุกส่วนราชการจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการประสานเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดิน จึงได้มีการกำหนดให้มีดำเนินการตามยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน” ในการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ให้หมดไปจากสังคมไทยอย่างเด็ดขาดและยั่งยืนโดยดำเนินการภายใต้ “โครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด” โดยตั้งเป้าหมายให้มีองค์กรประสานพลังแผ่นดินในทุกระดับในการต่อสู้เพื่อเอาชนะ

เสพติด และได้กำหนดให้มีผู้ประสานพลังแผ่นดิน ประมาณ 3,000,000 คน อยู่ในเครือข่ายหมู่บ้าน/ชุมชน ประมาณ 2,100,000 คน และเครือข่ายสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ประมาณ 900,000 คน โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการมีดังนี้

(1) กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้ความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด บังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมแก้ไขและเอาชนะยาเสพติด

(2) เป็นศูนย์รวมพลังของประชาชนทุกภาคส่วนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อย่างเป็นรูปธรรมให้มีการใช้พลังแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพที่มีทิศทางที่จะก่อให้เกิดพลังอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ขยายผลการเอาชนะปัญหายาเสพติดไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องอื่น ๆ ของชาติต่อไป

การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์พลังแผ่นดิน

เป้าหมายพลังแผ่นดิน “รวมพลังทุกภาคส่วนบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วน และเป็นเจ้าของอย่างเท่าเทียม เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาของชาติและสร้างความสุข ความพอเพียงตามวิถีไทยอย่างยั่งยืน”

วิสัยทัศน์พลังแผ่นดิน “พลังแผ่นดินเป็นพลังหลักและเป็นวาระแห่งชาติที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชาติไทย”

ภารกิจและหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดิน

ผู้ประสานพลังแผ่นดิน คือ ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีหน้าที่ประสานงานทุกฝ่ายให้มาร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

มีหน้าที่หลัก 5 ประการ ดังนี้

1. ป้องกันกลุ่มเสี่ยง
2. การติดตามดูแลผู้ติด/ผู้เสพ
3. การติดตามผู้ผ่าน โครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน
4. การข่าวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
5. การดำเนินการหมู่บ้าน/ชุมชน เข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด

หน้าที่ ที่ 1 การป้องกันกลุ่มเสี่ยง สร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวอย่างที่ดี สร้างจิตสำนึกและธรรมาภิบาลประชาสัมพันธ์ ลดปัจจัยเสี่ยง เช่น ความคุมแหล่ง อบายมุขในหมู่บ้านสร้างปัจจัยเสริม เช่น การออกกำลังกาย การปฏิบัติตามหลักศาสนาวัฒนธรรม สนับสนุนโครงการเพื่อความเป็นที่หนึ่ง (To Be Number One) ของทุกระดับหมู่บ้าน

หน้าที่ ที่ 2 การติดตามดูแลผู้ติด/ผู้เสพ ผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ทุกคนต้องให้โอกาสให้กำลัง

ใจและดูแลผู้เสพ เพื่อให้กลับตั้งเป็นคนดีคืนสังคม ฟันฟูดูแล ให้อาชีพหลังการบำบัด เฝ้าระวังติดตามและ รายงานเมื่อพบผู้ติด/ผู้เสพ ประสานโรงพยาบาลหรือสถานเฝ้าระวังใกล้บ้าน

หน้าที่ที่ 3 การติดตามผู้ผ่านการอบรมโครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน ผู้สำนักผิดควรได้รับการให้อภัย ประสานให้มีอาชีพสุจริต ติดตามดูแลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง คบหาสมาคมอย่างคนปกติทั่วไปไม่รังเกียจเหยียดหยาม

หน้าที่ที่ 4 ด้านการข่าวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูแลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แจ้งเบาะแสผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อยู่เวรยามรักษาความปลอดภัย รายงานข่าวให้ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน ทราบทันที

หน้าที่ที่ 5 การดำเนินการ หมู่บ้าน/ชุมชน เข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด เตรียมความพร้อมของชุมชน ทำแผนแก้ไขปัญหายาเสพติด แก้ปัญหาตามแผนที่กำหนด เฝ้าระวังไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นมาอีก เชื่อมโยงเครือข่ายกับหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ลักษณะที่ดีของผู้ประสานพลังแผ่นดิน

- เป็นหู สดับตลับฟังข่าวสาร จากสื่อมวลชนทุกประเภท
- เป็นตา ติดตามความเคลื่อนไหวในหมู่บ้าน/ชุมชน/
- เป็นปาก แจ้งข้อมูลเบาะแส/เสนอแนะ อย่าทำเป็นธุระไม่ใช่
- เป็นมือ ทำงานด้วยความมุ่งมั่น เสียสละ เพื่อส่วนรวม
- เป็นสมอง คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน/ชุมชน/

ผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกระทรวงแรงงาน

จากการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2546 ให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง กระทรวงแรงงานจัดตั้งเครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ ในกรณีนี้กระทรวงแรงงาน ซึ่งมีหน้าที่ดูแลผู้ใช้แรงงานทั่วประเทศ อีกทั้งในสถานประกอบการก็เป็นสถานที่เป้าหมายหนึ่งที่จะต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเป็นแหล่งรวมของบุคลากรที่มีค่าต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม กระทรวงแรงงานได้มอบหมายให้สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัดค้นหา/จัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 3 ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ

หน้าที่ผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

1. ด้านการป้องกัน : ให้เป็นผู้รู้จักป้องกันตนเองจากภัยยาเสพติด สร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยและการป้องกันปัญหายาเสพติดแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ใกล้ชิด รวมทั้งขยายเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตลอดเวลา
2. ด้านการแก้ไข : ให้ความช่วยเหลือ แนะนำเมื่อพบเพื่อน /ผู้ใช้แรงงานที่มีปัญหา

เสพติดให้ได้รับการรักษาอย่างถูกวิธีและ คิดตามให้กำลังใจ

2. ด้านการปราบปราม : เป็นผู้คอยสอดส่อง ดูแล แจ้งเบาะแส ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการและ เจ้าหน้าที่รัฐ

2. ผลการดำเนินงานของสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม

สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้ทำมีหน้าที่จัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 การจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินในภาคราชการ

สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้ประสานการแต่งตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกลุ่มข้าราชการ ของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นข้าราชการระดับ 8 ขึ้นไป จำนวน 5 คน ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของผู้ประสานพลังแผ่นดิน และกำกับ ดูแล อำนวยความสะดวกด้านผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในสถานประกอบการให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์

2.2 การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ

สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้มีหนังสือที่ นร 0022/ว 874 ลงวันที่ 15 กันยายน 2546 ขอความร่วมมือสถานประกอบการที่ได้เข้าร่วมโครงการ โรงงานสีขาวที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป จำนวน 195 แห่ง ลูกจ้าง 61,808 คน (จากข้อมูลของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ณ เดือน สิงหาคม 2546) ให้นายจ้าง/ลูกจ้างร่วมสมัครเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ (ภาคผนวก 3)

- เมื่อปี 2547 มีเป้าหมายร้อยละ 3 ของจำนวนผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการสีขาวที่มีลูกจ้าง 50 คนขึ้นไป ซึ่งเป็นจำนวน 1,858 คน

- ในปี 2548 ได้มีนโยบายให้เพิ่มจำนวนผู้ประสานพลังแผ่นดินอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนที่มีอยู่ ซึ่งจังหวัดนครปฐม ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ นร 0022/ว 22371 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2547 ขอความร่วมมือให้สถานประกอบการแจ้งให้พนักงานสมัครเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดิน (ภาคผนวก 4) ซึ่งได้รับความร่วมมือสมัครเพิ่มอีกจำนวน 1,978 คน (คิดเป็นร้อยละ 106.45)

- รวมมีผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐม จำนวน 3,836 คน

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถาน ประกอบการ (คน)
1	เมือง	164	630
2	สามพราน	255	1942
3	นครชัยศรี	73	457
4	กำแพงแสน	9	131
5	บางเลน	20	297
6	ดอนตูม	13	198
7	พุทธมณฑล	23	181
	รวม	557	3,836

ที่มา สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

ในจำนวนนี้ได้รับการอบรมเพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 400 คน ส่วนที่เหลือได้รับเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครปฐมได้มีคำสั่งที่ 4/2546 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครปฐม แต่งตั้งให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัด เป็นคณะทำงานฝ่ายประสานผู้ใช้แรงงาน ทำหน้าที่ในการควบคุมติดตามและกำกับดูแลการจัดตั้งองค์กรประสานพลังแผ่นดินในระดับต่าง ๆ ภายในเขตพื้นที่ให้เป็นไปอย่างครบถ้วนถูกต้องตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (ภาคผนวก 5)

2.2.1 ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการทำหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ จังหวัดนครปฐม

จากการได้ออกตรวจเยี่ยมผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ ที่สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การร่วมออกตรวจแรงงานต่างด้าว การตรวจราชการร่วมกับผู้ตรวจราชการ การออกไปรณรงค์ในด้านยาเสพติด (เช่น การรณรงค์ร่วมลงนามถวายสัตย์ปฏิญาณไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การรณรงค์รับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One ฯลฯ) ก็ได้มีการตรวจเยี่ยมและสอบถามถึงการทำหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินตลอดจนแจกเอกสารประชาสัมพันธ์ “คู่มือของผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด” ที่สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐมได้จัด

พิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์ (ภาคผนวก 6) ควบคู่ไปด้วย สรุปผลการดำเนินงานที่ผู้ประสานพลังแผ่นดินได้ดำเนินการ และปัญหาอุปสรรคที่ผู้ประสานพลังแผ่นดินได้ประสบในการดำเนินงาน เช่น

ผลการดำเนินงาน

1. ได้ปฏิบัติหน้าที่สอดส่อง ดูแล เป็นหูเป็นตา เฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการเสพ การค้ายาเสพติด ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นยังได้รณรงค์ให้ผู้ค้าออกมาแสดงตนต่อราชการโดยสมัครใจ การแจ้งเบาะแสด้านการข่าวเกี่ยวกับผู้ค้ายาเสพติด เป็นต้น

2. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด จัดบอร์ด นิทรรศการ ด้านยาเสพติดในเนื้อหาและรูปแบบต่างๆ เช่น การกระตุ้นและสร้างความเข้าใจถึงโทษพิษภัยของยาเสพติด รณรงค์ให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา ติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษา รวมทั้งปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมให้ยอมรับ และให้โอกาสผู้เลิกจากยาเสพติด

3. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงยาเสพติด เช่น ให้มีการเล่นกีฬา เดินแอร์โรบิก เล่นดนตรี ในสถานประกอบการ และส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการแข่งขันกีฬาในสถานประกอบการ

4. แนะนำให้มีการตรวจสุขภาพร่างกายพนักงาน/ลูกจ้าง ประจำปี

5. ร่วมมือกันรณรงค์ และชักชวน ผู้ใช้แรงงาน ให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ TO BE

NUMBER ONE ได้จำนวน 19,525 คน

6. ทำหน้าที่ช่วยดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการของตนได้ทราบถึงงานภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน

ปัญหาอุปสรรค

1. ปัญหาด้านขาดการให้ความรู้และพัฒนาบทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดินให้รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

2. การขาดงบประมาณ และเอกสารด้านยาเสพติดที่ต้องการนำมาประชาสัมพันธ์ในสถานประกอบการ เช่นการจัดนิทรรศการ การติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

2.2.2 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ

จากการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประสานพลังแผ่นดินในปี 2548 สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้จัดทำแบบสอบถามให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ประสานพลังแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ ได้รับข้อเสนอแนะ คือ

1. ต้องการให้มีการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินให้รู้จักกันอย่างแพร่หลายตามสื่อต่าง ๆ

2. ขาดงบประมาณในการดำเนินการจัดงานต่อต้านยาเสพติด ตลอดจนเอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ เกี่ยวกับยาเสพติด ในการจัดบอร์ด นิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ความรู้

3. ให้มีการตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานผู้ประสานพลังแผ่นดินเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานอย่างค่อเนื่อง

การดำเนินการโครงการ To Be Number One

1. ความเป็นมา

จากความห่วงใยประชาชนชาวไทยที่ต้องประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ของทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี จึงทรงรับเป็นองค์ประธานคณะกรรมการ อำนวยการโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งต่อมาได้ประกาศชื่อใหม่ เพื่อให้ง่ายต่อการรณรงค์ว่า **โครงการ To Be Number One** โดยมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 18/2545 ลงวันที่ 25 มกราคม 2545 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการฯ มีอธิบดีกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นเลขานุการโครงการฯ เพื่อให้การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในประเทศดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือและรวมพลังจากภาครัฐและเอกชน ปลุกจิตสำนึกของ ปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักว่าการที่จะเอาชนะปัญหายาเสพติดมิใช่หน้าที่ของบุคคล ใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกคนในชาติจะร่วมแรงร่วมใจกันเป็นพลังของแผ่นดินที่จะต่อสู้ และเอาชนะปัญหายาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ของโครงการฯ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การรณรงค์เพื่อปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด

กลุ่มเป้าหมาย

1. เยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
2. ผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด
3. ประชาชนทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างกระแสนิยมในกลุ่มเยาวชนไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด
2. สนับสนุนให้เยาวชนและชุมชนได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยการสนับสนุนของสังคม
3. สร้างความเข้าใจและยอมรับผู้มีปัญหาสารเสพติดในกลุ่มตนเอง เพื่อให้โอกาสการกลับมาเป็น ส่วนหนึ่งของสังคม

4. เพื่อเผยแพร่ความเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดในกลุ่มเยาวชน ประชาชนทั่วไป
วิธีดำเนินการ

1. เผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์
  2. จัดกิจกรรมรณรงค์ในสถานศึกษา จังหวัดภูมิภาค กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชนในชุมชน
กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน และแกนนำครอบครัวในหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 1,250
หมู่บ้าน/ชุมชน

- ภูมิภาคจำนวน 75 จังหวัด ๆ ละ 10 หมู่บ้าน ๆ ละ 10 คน รวม 1,500 คน
- กรุงเทพมหานครจำนวน 50 เขต ๆ ละ 10 ชุมชน ๆ ละ 10 คน รวม 5,000 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน และแกนนำครอบครัว สามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน ซึ่งจะช่วยการป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชนในอนาคต
2. เพื่อให้ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้านและแกนนำครอบครัว สามารถสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตแก่เยาวชนในชุมชนได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน และแกนนำครอบครัว ได้รับการสร้างเสริมทักษะการช่วยเหลือผู้มีปัญหาสุขภาพจิตเบื้องต้น ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนปลอดภัยจากยาเสพติด

วิธีดำเนินการ

1. จังหวัดคัดเลือกผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน และแกนนำครอบครัว จากหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ To Be Number One
2. จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่โรงพยาบาลจิตเวช และศูนย์สุขภาพจิตที่ 1 – 13
3. จัดประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการแก่จังหวัด
4. อบรมความรู้เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตและทักษะเบื้องต้นในการให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาสุขภาพจิตเบื้องต้นแก่ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน และแกนนำครอบครัว
5. สนับสนุนให้แก่ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน และแกนนำครอบครัว ดำเนินการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตแก่เยาวชนโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต
6. จัดทำเอกสาร/คู่มือทักษะการช่วยเหลือผู้มีปัญหาสุขภาพจิตเบื้องต้น สำหรับแก่ผู้นำอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน/หมู่บ้าน แกนนำครอบครัว และวิทยากร รวมทั้งสามารถส่งต่อให้ได้รับบริการการรักษา
7. นิเทศติดตามผลการดำเนินโครงการ โดยศูนย์สุขภาพจิตที่ 1- 13
8. จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาทักษะชีวิตและเครือข่ายการป้องกันและช่วยเหลือ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครู แกนนำเยาวชนในระบบการศึกษา
2. หัวหน้างานในสถานประกอบการ
3. ผู้ให้การปรึกษาใน รพศ. รพท. รพช. และสสช.

วัตถุประสงค์

1. สนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติดในสถานศึกษาและสถานประกอบการ
2. พัฒนาศักยภาพผู้มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติดในสถานศึกษาและสถานประกอบการ
3. สถานบริการสาธารณสุขมีบริการปรึกษาที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติด โดยเฉพาะสำหรับวัยรุ่น

วิธีดำเนินการ

1. การพัฒนาสื่อ
  - 1.1 พัฒนาและผลิตชุดคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตและยาเสพติดในสถานศึกษาทุกระดับ
  - 1.2 พัฒนาคู่มือองค์ความรู้และกิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตและยาเสพติด
  - 1.3 พัฒนาและผลิตชุดความรู้และกิจกรรมเพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตและยาเสพติดในสถานประกอบการ
  - 1.4 พัฒนาและผลิตชุดมาตรฐานบริการปรึกษาในสถานบริการ
2. การอบรมวิทยากรกลาง (ระดับประเทศ) โดยการอบรมเรื่องแนวทางการสนับสนุนวิชาการป้องกันและช่วยเหลือด้านสุขภาพจิตและยาเสพติด
3. การพัฒนาระบบและขีดความสามารถของบุคลากรในเครือข่าย
  - 3.1 อบรมวิทยากรส่วนกลางในการช่วยเหลือของด้านสุขภาพจิตและยาเสพติด
  - 3.2 อบรมการให้บริการปรึกษาวัยรุ่นตามมาตรฐาน

หลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิก

3. นักเรียน/นักศึกษาทั่วประเทศ
  - สนใจสมัครได้ที่ชมรม To Be Number One ในสถานศึกษาของตนเอง
  - มีใจเต็มร้อย พร้อมร่วมแรงร่วมใจต่อต้านยาเสพติดและช่วยเหลือเพื่อน
  - ไม่จำกัดอายุ

4. เยาวชนนอกสถานศึกษาและประชาชนทั่วไป

- สนใจสมัครได้ที่ชมรม To Be Number One ในชุมชน/เขต/จังหวัด ที่ตนอาศัยอยู่
- สมัครใจเข้าร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดและช่วยเหลือชุมชน
- ไม่จำกัดอายุ

สิทธิการเป็นสมาชิก

1. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม To Be Number One ได้ทุกกรณี
2. ผู้สมัครสมาชิกจะได้รับเข็ม To Be Number One
3. ผู้เป็นสมาชิกจะได้รับบัตรสมาชิก และหมายเลขสมาชิกชมรม จากศูนย์ประสานงาน โครงการ

To Be Number One

4. ผู้ติดยาเสพติดสามารถเข้ารับการบำบัดรักษาฟรีได้ที่โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ

หน้าที่ของสมาชิก

หน้าที่ของสมาชิก

1. เป็นแกนนำในการหาสมาชิกเข้าร่วมโครงการ เพื่อสร้างเครือข่ายสมาชิกในการต่อต้านยาเสพติดให้กว้างขวางมากขึ้น
2. อาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับชมรมในการต่อต้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง
3. ร่วมสอดส่องดูแล ดึงเพื่อนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงให้ห่างไกลยาเสพติดหรือหากพบเพื่อนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ก็แจ้งเบาะแสแก่ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
4. ทำหน้าที่คอย ปรับทุกข์-ผูกมิตร กับเพื่อนที่ติดยาเสพติดและกลับตัวเป็นคนดีเพื่อให้เขาก้าวเข้าสู่สังคมอย่างมั่นใจ

ประโยชน์ของการเป็นสมาชิก

5. ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรม หรือของกรมสุขภาพจิต เช่น การอบรม สัมมนาเรื่องยาเสพติด เป็นต้น
6. ได้รับเอกสารข้อมูล แผ่นพับ โปสเตอร์ จุลสาร ความก้าวหน้าเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดจากชมรมและกรมสุขภาพจิต
7. ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากกรมสุขภาพจิตให้ความรู้เรื่องสุขภาพจิตกับยาเสพติด เมื่อมีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา และอื่น ๆ

2. ผลการดำเนินการ

สำหรับจังหวัดนครปฐม ได้มีการจัดทำโครงการ “การเป็นที่หนึ่ง โดยไม่พึ่งพาสภพติด (To Be Number One) จังหวัดนครปฐม ปี 2546 (ภาคผนวก 7) ซึ่งได้มีเป้าหมายรณรงค์รับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One ที่เป็นเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด ตลอดจนประชาชนทั่วไป

กระทรวงแรงงานได้เห็นความสำคัญของโครงการดังกล่าว จึงได้ขอให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้ร่วมกันรณรงค์ให้นายจ้าง/ลูกจ้างได้ร่วมกันสมัครเป็นสมาชิกโครงการ To Be Number One และให้มีการจัดตั้งชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการด้วย โดยได้แนวทางการดำเนินงานโครงการ To Be Number One ของกระทรวงแรงงานให้มีกิจกรรมดังนี้

1. จัดตั้งชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการทุกแห่ง
2. รับสมัครสมาชิกให้ได้มากที่สุด เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินชมรม
3. จัดให้มีกิจกรรมชมรมในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. จัดให้มีการประกวดในระดับจังหวัดและเขต เพื่อส่งเข้าประกวดระดับประเทศ

โดยสำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐมได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นฐ 0027/ว 3587 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2546 ขอความร่วมมือไปยังสถานประกอบการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นายจ้างและลูกจ้างได้ร่วมกันสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One กันอย่างทั่วถึง (ภาคผนวก 8) จากสถานการณ์ด้านยาเสพติดในสถานประกอบการก่อนหน้าปี 2545 นั้น มีทั้งการจำหน่ายและการเสพยาเสพติดในสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก บางแห่งมีการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดถึงร้อยละ 20 ต่อมาหลังจากที่จังหวัดนครปฐมได้ประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยดำเนินการทุกวิถีทางในการต่อสู้ อาทิเช่น การรณรงค์ป้องกัน การปราบปราม การบำบัด และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการเข้าตรวจสอบเสพยาเสพติดโดยการสุ่ม การให้โอกาสในการบำบัด และรับกลับเข้าทำงานในสถานประกอบการเดิม การฝึกอาชีพเพื่อให้มีชีวิตใหม่ และจากการดำเนินการชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐมอย่างต่อเนื่องทำให้สถานประกอบการต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจในโครงการ To Be Number One นี้เป็นอย่างมาก ได้มีการดำเนินการขยายเครือข่ายสมาชิก มีการจัดกิจกรรม เช่น การออกกำลังกาย การจัดนิทรรศการ การประชุมอบรม สัมมนา ทุกครั้งจะมีการรณรงค์โครงการ To Be Number One ตลอด มีการแจกเข็มกลัดสัญลักษณ์ To Be Number One ให้แก่สมาชิก ซึ่งเป็นที่ชื่นชมยินดีแก่เหล่าสมาชิกเป็นอย่างยิ่ง และจังหวัดนครปฐมจะมุ่งมั่นดำเนินการให้โครงการ To Be Number One ได้ขยายตัวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน ผลการดำเนินงานในการรับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One ในสถานประกอบการ ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปี 2548 มีจำนวน 20,468 คน จากการที่จังหวัดนครปฐม ได้เห็นความสำคัญของชมรมโครงการ To Be Number One ในสถานประกอบการเป็นอย่างมาก จึงได้เชิญเสด็จ

บุคลากรหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จเยี่ยมชม การดำเนินงานโครงการ To Be Number One ในสถานประกอบการจังหวัดนครปฐม ณ บริษัท โรงเส้นหมี่ชอเฮง จำกัด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมในวันที่ 21 กรกฎาคม 2547

ต่อมาในปี 2548 กระทรวงแรงงานแจ้งจังหวัดให้พิจารณาคัดเลือกสถานประกอบการที่มีการจัดตั้ง ชมรม To Be Number One ดีเด่นในสถานประกอบการ เพื่อเข้าประกวดในระดับเขตและระดับประเทศ โดย กำหนดกิจกรรมการประกวดในสถานประกอบการตามโครงการ To Be Number One ดังนี้

1. มีการจัดตั้งชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการนั้น ๆ
2. มีสมาชิกจำนวนมาก
3. มีการค้นหาและให้การดูแลช่วยเหลือผู้เสพหรือติดยา
4. มีการจัดบริการบำบัดรักษาเบื้องต้นแก่ผู้เสพหรือผู้ติดยา
5. มีบริการดูแล ส่งตัวผู้เสพหรือติดยา ที่มีอาการรุนแรงไปยังสถานบริการ
6. มีผลงานที่สามารถนำเสนอให้เห็นเป็นรูปธรรมทั้งด้านการบริหารจัดการที่ดี กิจกรรมการณรงค์ ที่ชัดเจนต่อเนื่อง ความร่วมมือของสมาชิก ความก้าวหน้าและยั่งยืนของชมรม (เน้น 3 ก. คือ คณะกรรมการ กิจกรรม และกองทุน)
7. มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ประกอบด้วย บอร์ดแสดงผลงาน Power point และคำบรรยาย เบื้องต้น การนำเสนอด้วย Power point พร้อมคำบรรยาย ต้องไม่เกิน 10 นาที
8. คณะกรรมการคัดเลือกให้เหลือเขตละ 1 สถานประกอบการดีเด่น เพื่อแข่งสถานประกอบการ To Be Number One ระดับประเทศ

9. คณะกรรมการให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- บอร์ดแสดงผลงาน 30 คะแนน
- เทคนิค Power point 20 คะแนน
- เนื้อหาคำบรรยาย 30 คะแนน
- ความคิดสร้างสรรค์ 20 คะแนน

โดยจังหวัดนครปฐมได้ตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นพิจารณาคัดเลือก โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด นครปฐม (2) เป็นประธาน (ภาคผนวก 9) ซึ่งพิจารณาส่ง บริษัท โรงเส้นหมี่ชอเฮง จำกัด เข้าประกวด โดย พิจารณาถึงผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของบริษัทฯ คือ

1. จัดตั้งชมรม To Be Number One ในสถานประกอบการเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2547 และ รมรงค์ให้พนักงานทุกคนสมัครเป็นสมาชิกโครงการ To Be Number One ซึ่งมีจำนวนรวม 1,425 คน เป็น ชาย 717 คน หญิง 708 คน
2. เป็นโรงงานในโครงการ โรงงานสีข้าว จนได้รับใบประกาศเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2544

3. มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด และรายละเอียดเกี่ยวกับโทษที่จะได้รับ เพื่อให้พนักงานไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ

4. ให้ความร่วมมือกับทางราชการในทุกกิจกรรมที่ได้รับการร้องขอ เช่น การให้พนักงานสมัครเป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบกิจการ การร่วมเดินรณรงค์รวมใจแรงงานไทยไร้ยาเสพติด ร่วมลงนามถวายสัตย์ปฏิญาณฯ ส่งพนักงานเข้ารับการอบรมด้านยาเสพติดตามที่ส่วนราชการจัด เป็นต้น

8. จัดตั้งชมรมในโครงการ To Be Number One เพื่อให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้พนักงานใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง จำนวน 3 ชมรมคือ

4.1 ชมรมกีฬา มีประเภทกีฬาที่แข่งขัน เช่น

- ฟุตบอล จัดแข่งช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม
- แบดมินตัน จัดแข่งช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม
- เปตอง จัดแข่งช่วงเดือนธันวาคม – มกราคม
- ตระกร้อ จัดแข่งช่วงเดือนกันยายน - พฤศจิกายน

4.2 ชมรมแอโรบิก มีการจัดให้สัปดาห์ละ 3 วัน คือวันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 18.00 – 19.00 น. โดยชักชวนให้ประชาชนในบริเวณใกล้เคียงมาร่วมออกกำลังกายด้วย

4.3 ชมรมอนุรักษ์ขนมหไทย มีการสอนการทำขนมไทยเช่น ขนมบัวลอยเบญจรงค์ ขนมดอกจอก ฯลฯ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทเป็นวัตถุดิบ (แป้งข้าวเจ้า แป้งข้าวเหนียว) และนำออกสาธิตตามสถานศึกษา บริษัทห้างร้าน และงานเทศกาลต่าง ๆ

5. บริษัทฯ ได้สนับสนุนเงินทุนในการจัดกิจกรรมของชมรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินกองทุน เช่น

5.1 ชมรมกีฬา ในปี 2547 สนับสนุนให้เป็นเงิน 480,151 บาท ในปี 2548 สนับสนุนเป็นเงิน 539,736 บาท

5.2 ชมรมแอโรบิก ในปี 2547 สนับสนุนเป็นค่าอุปกรณ์เครื่องเสียง 85,000 บาท ค่าจ้างผู้ฝึกสอนการเต้น เป็นเงิน 50,000 บาท ในปี 2548 สนับสนุนเป็นเงิน 50,000 บาท

5.3 ชมรมอนุรักษ์ขนมหไทย ในปี 2547 สนับสนุนเป็นค่าอุปกรณ์ทำขนม 50,000 บาท ค่าจัดงานของชมรม 200,000 บาท ในปี 2548 สนับสนุนเป็นค่าจัดงาน 250,000 บาท

6. ให้คณะกรรมการสวัสดิการ ผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ คณะกรรมการโรงงานสีขาว และฝ่ายบุคคล เป็นหน่วยงานในการสอดส่องดูแลและรับผิดชอบในเรื่องการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมทั้งให้คำแนะนำพนักงานเมื่อพบปัญหาในเรื่องยาเสพติดภายในบริษัทฯ

7. ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจหาสารเสพติดและดำเนินการตรวจสุขภาพ

พนักงาน เพื่อตรวจหาสารเสพติดในร่างกายพนักงานเป็นประจำทุกปี หากมีการพบสารเสพติดในปีสวาระของพนักงาน บริษัทฯ จะมีการดำเนินการดังนี้

7.1 เรียกพนักงานมาตักเตือน และให้ยอมรับในการเสพยาเสพติด และให้เลิกในการเสพยาเสพติด โดยทำหนังสือตักเตือน และให้ระยะเวลาในการเลิกเสพยา โดยการเข้าบำบัดในส่วนราชการที่รับผิดชอบด้านการบำบัด

7.2 เมื่อเสร็จสิ้นจากโครงการบำบัด บริษัทฯ จะให้พนักงานกลับมาปฏิบัติงานตามปกติ หลังจากนั้นประมาณ 6 เดือน บริษัทฯ จะทำการตรวจหาสารเสพติดในปีสวาระจากผู้ที่ไปเข้ารับการบำบัด หากยังพบว่ามีสารเสพติดอยู่ในร่างกายอีก บริษัทฯ จะเลิกจ้างทันที

8. มีการจัดนิทรรศการต่อต้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี และมีเอกสารให้ความรู้ด้านยาเสพติดเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในห้องสมุดของบริษัทฯ เป็นประจำ

9. มีการสอดส่องดูแลพนักงานและแจ้งข้อมูลเบาะแสแก่ตำรวจเมื่อพบผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากผลการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดของบริษัทฯ ทำให้ได้รับรางวัลในการประกวด คือ

- ได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับเขต ได้รับประทานเกียรติบัตร
- ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 1 ในระดับประเทศ ได้รับประทานโล่ และเงิน 20,000 บาท

จังหวัดนครปฐม จึงได้จัดทำโล่ประกาศเกียรติคุณให้แก่บริษัท โรงเส้นหมี่ขอเฮง จำกัด และมอบให้ในวันประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2548 และบริษัทฯ ก็จะได้มุ่งมั่นสร้างความเข้มแข็งและสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ ให้กับชมรมโครงการ To Be Number One ต่อไป

สำหรับในปี 2549 สำนักงานแรงงานจังหวัดนครปฐม ได้ประสานงานกับสถานประกอบการที่มีสมาชิกโครงการ To Be Number One และมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเข้าประกวดตามโครงการฯ ซึ่งขณะนี้ได้รับความสนใจจากสถานประกอบการหลายแห่ง ซึ่งจะต้องมีการติดตามให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ และเสนอให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับจังหวัด ได้พิจารณาคัดเลือกต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดนครปฐม ในปี 2546 - 2548 ที่ได้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นผู้นำสูงสุดของจังหวัด มีความตั้งใจสูงที่จะดำเนินการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง และมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ยาเสพติดหมดสิ้นไป จากจังหวัดนครปฐมอย่างถาวร โดยให้เน้นนโยบายว่าปัญหายาเสพติดมิใช่เป็นหน้าที่ของข้าราชการฝ่ายเดียวแต่ ทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เป็นการรวมพลังทั้ง แผ่นดิน ซึ่งอย่างน้อยร่วมเป็นสายข่าวแจ้งเบาะแส สร้างกระแสต่อต้านยาเสพติดโดยพร้อมเพรียงกัน ซึ่งในเรื่องนี้ผู้บริหารของจังหวัด และทีมงาน ได้กระตุ้นให้ทุกภาคส่วนทั้งหมู่บ้าน ชุมชน สถานประกอบการ สถานศึกษา ฯลฯ ดำเนินการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงานอย่างทั่วถึง โดยการบูรณาการงบประมาณและโครงการลงไปแก้สาเหตุของปัญหาในพื้นที่ อย่างเร่งด่วน เพื่อให้ดำรงความเข้มแข็งเพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนและถาวร อีกทั้งมอบหน้าที่ให้ผู้นำ ชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้แทนองค์กรพัฒนา ภาคเอกชน และสมาชิกเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง มีบทบาทสำคัญที่จะ ช่วยจัดการสภาพแวดล้อมทางสังคม และทางจิตใจให้แก่กลุ่มผู้มีโอกาสเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด สิ่งสำคัญ จะต้องมีการกระตุ้นส่งเสริมการสร้างทัศนคติให้แก่ทุกองคาพยพของสังคมว่าผู้ติดยาเสพติดคือ ผู้ป่วย ที่เข้าสู่ กระบวนการบำบัดรักษาแล้ว ต้องการครอบครัว สังคม ชุมชน ได้ให้โอกาสเขาสามารถกลับมาอยู่ร่วมกับพ่อ แม่ พี่น้อง เพื่อน ๆ ได้อย่างปกติ เช่น

- พ่อแม่ให้ความเมตตาต่อลูก
- ครูให้กำลังใจศิษย์เรียนต่อ
- นายจ้างให้โอกาสลูกจ้างทำงานต่อ
- เพื่อนร่วมงานให้กำลังใจ คบค้าสมาคมกันตามปกติ
- ชุมชน สังคมให้โอกาสในการร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยไม่แสดงอาการหวาดระแวง

ไม่ไว้วางใจหรือ รังเกียจ

เหล่านี้จะเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ ที่จะช่วยไม่ให้เขาหนีไปติดซ้ำ และกลับมาเป็นปัญหาที่เราต้องติดตามแก้ไขกันต่อไปอีก นอกจากนี้การส่งเสริมให้ประชาชนใช้แนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและปลูกฝังไปสู่เยาวชนให้รู้จักใช้ชีวิตแบบเพียงพอแก่ การดำรงชีพ สามารถพึ่งตนเองได้และสามารถดูแลสมาชิกในครอบครัวอย่างมีความสุข โดยผ่านกิจกรรมที่ กลับกรองกระบวนการทางความคิดให้เกิดทักษะชีวิต มีเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เอนเอียงไปตามกระแส

สังคมอย่างไม่รู้จักรักตัวเอง สนับสนุนการใช้เวลาว่างของเยาวชน การให้สถานที่และโอกาสที่ลดการมีส่วนร่วม ส่งเสริมปัจจัยบวกแก่กลุ่มเป้าหมายในโรงเรียน สถานประกอบการ ชุมชนแออัด จะช่วยป้องกันได้ ยาเสพติด ทั้งชนิดเก่า ชนิดใหม่จะไม่กลับมา เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ชุมชน ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การปลอดยาเสพติดอย่างแท้จริงนอกจากนี้คณะทีมงานผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด ได้แก่ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด มีแนวคิดในการแก้ปัญหา ยาเสพติดเป็นแนวทางเดียวและร่วมกันทำงานเป็นทีม และพร้อมกันลงพื้นที่ชี้แจงทำความเข้าใจ ตลอดจนติดตามเยี่ยมเยียนการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นการติดตามและประเมินผลการทำงานทุกระดับไปในตัว

ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานและการแก้ไข

เนื่องจากปัญหา ยาเสพติดเกิดจากปัจจัยหลายประการทั้งปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม รวมทั้งปัญหาครอบครัว การศึกษา และปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ที่เห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประเทศชาติ จากสาเหตุของปัญหาที่มีมากมาย ทำให้การแก้ไขปัญหา ยาเสพติดจะต้องใช้เวลาและต้องดำเนินการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นจะทำให้การแก้ปัญหาเป็นชั่วคราวจวนจวน จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในภาพรวมของจังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการประสบความสำเร็จจนประกาศชัยชนะสงครามยาเสพติดทุกพื้นที่แล้ว ก็ต้องประสบปัญหาในการดำเนินงานหลายประการสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการปรับตัวของข้าราชการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ในการเร่งรัดงานนโยบายด้านยาเสพติดของหน่วยงานต่างๆ ได้แก่

- หน่วยงานระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรวจภูธรจังหวัด ในด้านการปราบปราม และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในการด้านการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด ซึ่งทั้ง 2 หน่วยงาน เป็นหน่วยงานสำคัญในการแก้ปัญหายาเสพติดในภาพรวมของจังหวัด

- หน่วยงานระดับอำเภอ และเทศบาล ซึ่งต้องประสานและปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ชุมชน

ระยะแรก ข้าราชการ เจ้าหน้าที่หน่วยงานดังกล่าว ยังไม่สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดได้ เนื่องจากมีการเร่งรัดให้ดำเนินการอย่างจริงจังและรวดเร็ว

การแก้ปัญหา ทำแผนและปฏิทินให้ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ออกไปชี้แจงแก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่หน่วยงานนั้นๆ ด้วยตนเอง ให้เห็นถึงความจริงจังและความมุ่งมั่นของผู้นำและผู้บริหารระดับสูง

ของจังหวัด ทำให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกิดความเข้าใจและเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติที่จะปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนดไว้

2. ปัญหาการขาดงบประมาณดำเนินงาน เนื่องจากการตั้งงบกำลังผสม ซึ่งต้องจัดฝึกอบรม เพิ่มนับ 10,000 คน และการออกตรวจ (เคลื่อนที่) การตั้งด่านตรวจ ด้านสกัดขบวนการค้ายาเสพติดของชุดปฏิบัติการร่วมที่ปฏิบัติงานเป็นประจำอย่างต่อเนื่องทั้งกลางวันและกลางคืน จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่งบประมาณที่สำนักงาน ป.ป.ส. จัดสรรให้จังหวัด ส่วนใหญ่ใช้ในการจัดทำโครงการ กิจกรรมด้านการรณรงค์ป้องกันในการให้ความรู้ถึงพิษภัยและโทษของยาเสพติด

การแก้ปัญหา โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การภาคเอกชน ประชาชน และวัดต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดที่มีรายได้สูง เช่น วัดพระปฐมเจดีย์ วัดไร่จิง เป็นต้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนอย่างยิ่ง ทำให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของจังหวัดนครปฐมสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของจังหวัดได้

3. ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยหลายด้าน และเกี่ยวกับจิตใจของมนุษย์ ทำให้การแก้ปัญหาจะต้องมีการระดมสรรพกำลังและงบประมาณจากทุกฝ่าย ในการแก้ไขสาเหตุของปัญหาและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การแก้ปัญหายาเสพติดเป็นไปอย่างยั่งยืนและถาวร

การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและใช้เวลาดำเนินการนั้น ทำให้เกิดปัญหาความเหนื่อยล้าของผู้ปฏิบัติในระดับพื้นที่ กล่าวคือ ไม่สามารถปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องเหมือนระยะแรกๆ โดยเฉพาะการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการร่วมฯ

การแก้ปัญหา ได้ดำเนินการ 2 วิธีการ คือ

- ได้แต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง 2 ท่าน และปลัดจังหวัด แบ่งพื้นที่รับผิดชอบ ออกตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการร่วมฯ ในพื้นที่ เพื่อให้เห็นนโยบาย รับทราบปัญหาอุปสรรคและแก้ปัญหา เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และสร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงาน

- มอบโล่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่นทุกระดับ ในที่ประชุมประจำเดือนของหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจสร้างขวัญกำลังใจและสร้างความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

จากการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการที่ผ่านมา นับว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ก็ประสบปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งจากการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ สังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัดนครปฐม ได้มีการหารือกันทุกระยะถึงการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในทุกระยะ ขอสรุปประเด็นปัญหาดังนี้

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนงบประมาณ ยังไม่เพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการในจังหวัดซึ่งมีเป็นจำนวนมาก ทำให้การเข้าถึงสถานประกอบการขนาดเล็กยังไม่ทั่วถึงทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ และการรณรงค์ให้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
2. ปัญหาการไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขอ ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอย่างเพียงพอ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเกรงกลัวในอิทธิพลและความไม่เชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รัฐ
3. ยังไม่มีระบบการจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานที่รับผิดชอบด้านยาเสพติดในสถานประกอบการ อย่างเป็นทางการและทั่วถึง อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรแต่ละระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนการปลูกฝังจิตสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบยังไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ในระดับจังหวัดผู้บริหารของจังหวัดนครปฐม รวมทั้งทีมงานผู้ปฏิบัติของจังหวัดจะต้องดำเนินการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังเหมือนเดิม และครอบคลุมทั่วถึงทุกภาคส่วนทั้งหมู่บ้าน ชุมชน สถานประกอบการ สถานศึกษา เป็นต้น และสร้างมวลชนเพื่อมอบหมายภารกิจในการตรวจสอบ ดูแลพื้นที่ สิ่งสำคัญจะต้องมีการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้แก้ปัญหายาเสพติด ทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอปฏิบัติงานด้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการงบประมาณและโครงการ ลงไปแก้สาเหตุของปัญหาในพื้นที่อย่างเร่งด่วน โดยใช้ชุมชนบำบัดในการแก้ปัญหามาในขั้นสุดท้ายเพื่อให้แต่ละชุมชนแก้ปัญหาด้วยตนเองและเฝ้าระวังกันเอง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาคความยากจนที่เป็นรากเหง้าของการแพร่ระบาดของยาเสพติดควบคู่กันไปด้วย

นอกจากนี้การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในพื้นที่ เป็นสิ่งสำคัญ ที่สามารถการกระตุ้นให้พื้นที่สามารถเอาชนะยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน และหากมีปัญหาก็ได้เข้าไปแก้ไขปัญหาคได้ทันที เป็นการป้องกันมิให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดกลับเข้ามาแพร่ระบาดในแต่ละพื้นที่ได้อีก อีกทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงอันนำมาซึ่งวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาคในภาพรวมของจังหวัดและประเทศ มิให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดเกิดขึ้นได้อีกต่อไป

ข้อเสนอแนะการดำเนินการของผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการกับภารกิจในอนาคต

ในการทำให้ผู้พลังแผ่นดินในสถานประกอบการมีความเข้มแข็ง มีผลการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการให้เห็นเป็นรูปธรรมได้นั้น ก็จะต้อง อาศัยความมุ่งมั่นตั้งใจและความวิริยะอุตสาหะของผู้ประสานพลังแผ่นดินเป็นอย่างมาก อีกทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก็จะต้องมีบทบาทในการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด และกระตุ้นให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องตลอดไปเพื่อให้ผลของการปฏิบัติงานหยุดยั้งและขจัดยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทยและใช้แก้ปัญหาสำคัญอื่นๆ ของชาติต่อไป

สำหรับผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการของจังหวัดนครปฐมนั้น ในปี 2549 ได้บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับภารกิจของ “อาสาสมัครแรงงาน” ซึ่งจะได้จัดตั้งขึ้นตามระเบียบของกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. 2548 ซึ่งได้มีการอบรมให้ความรู้เป็นเบื้องต้นไปแล้ว โดยเห็นว่าการดำเนินการด้านแรงงานต้องอาศัยแนวร่วมในการดำเนินงาน หากจะอาศัยเจ้าหน้าที่ของกระทรวงแรงงานในจังหวัดนครปฐมซึ่งมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการและกำลังแรงงาน ซึ่งการทำงานในบางกิจกรรมอาจไม่ทันเหตุการณ์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาเครือข่ายงานด้านแรงงานให้กว้างขวาง ให้สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานให้สามารถรับทราบข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือจากกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทันเวลา และประสานให้ความช่วยเหลือด้านแรงงานได้อย่างครบวงจร นอกเหนือจากการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานพลังแผ่นดินเพื่อดูแลพนักงาน/ลูกจ้างของตนเอง มิให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จึงขอเสนอแนะการดำเนินการในระยะต่อไปดังนี้

1. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ จะสำเร็จได้นั้นเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่ทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานจะต้องเข้าใจในกระบวนการแก้ไขปัญหายา เริ่มตั้งแต่ต้น โยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการด้านยาเสพติดต้องมีความชัดเจน ต่อเนื่อง มีความคิดในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีความมุ่งมั่น หุ่นเห ตั้งใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงาน
2. ควรจัดให้มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดจำนวนหลายคนในหน่วยงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องหากมีการโยกย้าย จะทำให้มีความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหายา
3. ควรสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดตั้งชมรม เครือข่ายผู้ประสานพลังแผ่นดินในสถานประกอบการ จะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมในทุกสถานประกอบการและมีสัดส่วนที่เหมาะสม ตลอดจนอบรมอย่างต่อเนื่องซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาผู้ประสานพลังแผ่นดินควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อการทำงานที่มีศักยภาพ มีกิจกรรมส่งเสริมเพื่อปลูกจิตสำนึกในการทำงานมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานได้ดีเช่น เงินรางวัล โล่ประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร เป็นต้น

4. แนวทางและวิธีการที่ใช้ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการนั้น ควรใช้แนวทางทุกมาตรการ กล่าวคือจะเป็นการประชุมชี้แจง อบรม จัดบอร์ดนิทรรศการ ตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด การเดินรณรงค์ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง

5. ควรสนับสนุนงบประมาณให้สถานประกอบการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการต่อต้านยาเสพติด แทนภาครัฐ โดยบุคลากรของสถานประกอบการเอง เพื่อให้ นายจ้าง/ลูกจ้างมีจิตสำนึกว่าการแก้ปัญหายาเสพติดต้องถือว่าเป็นเรื่องของคน ที่จะต้องช่วยกันป้องกันแก้ไข และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอย่างจริงจัง เพื่อให้องค์กร พนักงานและครอบครัวของเขา ตลอดจนประเทศชาติบ้านเมือง มีความเข้มแข็ง และให้ทุกคนมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีสังคมที่ลูกหลานได้เติบโตขึ้นมาอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการรณรงค์โครงการ To Be Number One ในสถานประกอบการ

จากการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่รณรงค์รับสมัครสมาชิกโครงการ To Be Number One ในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องตลอดมานั้น ทำให้ทราบว่า โครงการ To Be Number One เป็นโครงการที่มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจนเป็นที่รู้จักของประชาชน โดยทั่วไป อีกทั้งองค์ประธานของโครงการฯ ให้ได้ความสำคัญและสนพระทัยในกิจกรรมของโครงการในทุกภาคส่วน และได้เสด็จไปเยี่ยมเยียนสมาชิกของโครงการอย่างต่อเนื่อง ทำให้การเชิญชวนให้นายจ้าง/ลูกจ้างเป็นสมาชิกโครงการฯ จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริมให้กับโครงการ เช่น ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ก็เป็นที่ชื่นชอบในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้ใช้แรงงานที่เป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งในส่วนนี้ควรจะมีการส่งเสริมให้สถานประกอบการได้จัดกิจกรรมตามโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป และเพื่อเป็นเกียรติและความเป็นสิริมงคลของสถานประกอบการ ที่มีศักยภาพใน การที่จะให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ของโครงการ จนสามารถเข้าประกวดได้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์ให้สถานประกอบการที่ต้องการเข้าประกวดได้เตรียมความพร้อมจะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร อีกทั้งต้องให้คำแนะนำและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องอย่างจริงจังและใกล้ชิด เพราะจะต้องอาศัยความร่วมมือจากนายจ้าง/ลูกจ้างเป็นอย่างมาก ในการจัดทำเก็บรวบรวมเอกสารและภาพถ่ายกิจกรรมของผลการดำเนินงานให้เป็นระบบและถูกต้องตามหลักเกณฑ์

ทั้งนี้จะเป็นการทำให้สถานประกอบการ ได้มีจัดกิจกรรมด้านป้องกันยาเสพติดอย่างต่อเนื่องส่งผลให้การแก้ปัญหายาเสพติดของประเทศประสบผลสำเร็จ มีความยั่งยืน นำพามาซึ่งความสงบสุขของประชาชน และประเทศชาติโดยรวมต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
ทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี, 2545
- กระทรวงแรงงาน, การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงแรงงาน,
2546 (เอกสารอัดสำเนา)
- กระทรวงแรงงาน, ยุทธศาสตร์และกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติดของกระทรวงแรงงาน, 2549 (เอกสารอัดสำเนา)
- ปรีชา จำปารัตน์, 2533-2534. กลยุทธ์การป้องกันยาเสพติดของไทย. กรุงเทพมหานคร:
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พงษ์ศิริ สวนแก้ว. พันตำรวจเอก. 2546. การวิเคราะห์นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
: การศึกษาการนำแนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุกิตติ แก้วแกมจันทร์. 2547. บทบาทของผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด : กรณีศึกษา
ตำบลบ้านแซว และตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2544. แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะ
ยาเสพติด พ.ศ. 2544 - 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คู่มือการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
สถานประกอบการ, 2544
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2545. การเรียนรู้ยาเสพติดชีวิต
ปลอดภัย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงยุติธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2545. รวมกฎหมายยาเสพติด.
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงยุติธรรม.
- สำนักอำนวยการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. 2546. การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด.
สำนักพิมพ์อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ชัยชนะยาเสพติดเพื่อแผ่นดิน, 2546
- ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ, คู่มือผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
อำนวยการ มทพ. 2547 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการโดยผู้
ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน จังหวัดกำแพงเพชร,
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงาน